

26th

INTERNATIONAL FESTIVAL OF FILMS
FOR CHILDREN & YOUNG ADULTS

پروانه‌ها

نشریه روزانه بیست و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان
پنجشنبه ۲۰ مهرماه ۱۳۹۱ / ۱۶ صفحه

پرواز بین‌المللی پروانه‌ها

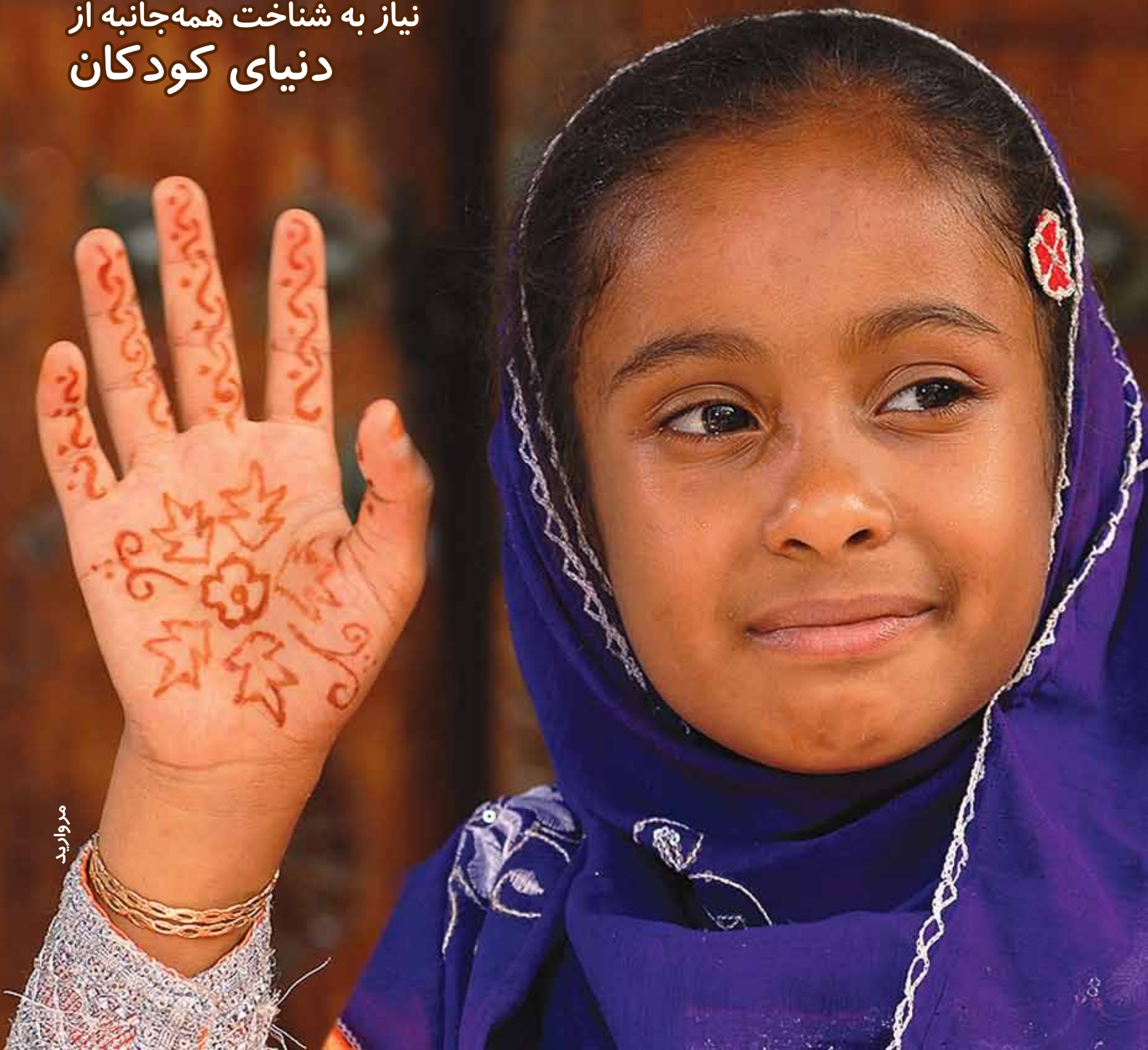
گفت‌وگو با علیرضا سجادیپور

نماد مقاومت
عامل پیشروی در
عرصه جهانی

پوران درخشنده

داور دوره‌های مختلف جشنواره

نیاز به شناخت همه‌جانبه از
دنیای کودکان

بسم الله الرحمن الرحيم

یادداشت روز

دین و سینمای کودک و نوجوان ۳

نصرت الله تابش

خلق شخصیت کودک - قهرمان در سینمای کودک و نوجوان بی تردید با باورهای ایدئولوژیک فیلم‌ساز و نوع نگاه او به انسان ارتباط مستقیم دارد. نگاه تلخ مبتنی بر گناهکار ذاتی بودن انسان در سینما به خلق قهرمانان و شخصیت‌هایی منجر شده است که نشان می‌دهد نیروی شر و پلید متعلق به یک کودک است. در فیلمی مثل **ساعت کودکان** شهادت دروغ یک دانش‌آموز شرور باعث ویرانی زندگی دو معلم می‌شود. این نگاه تلخ و نومیدانه ناشی از شرایطی است که باورهای عمومی را شکل می‌دهد. در دهه ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۰ در هالیوود تعداد فیلم‌هایی که بر وجه شرم‌آمیز کودکان تأکید دارد، افزایش چشم‌گیری می‌یابد و تقارن این نگاه با درگیری آمریکا در جنگ ویتنام و شکست نهایی آمریکا ارتباط مستقیم دارد، به گونه‌ای که دیگر خبری از باور، معصومیت ذاتی کودکان وجود ندارد. تصویر شخصیت کودک - هیولا در سینما محصول ناامیدی گسترده مردم آمریکا ناشی از شکست‌های گسترده در عرصه‌های سیاسی - اجتماعی و عدم اعتماد به رئیس‌جمهورهایی است که رسوایی‌هایشان باورهای سنتی را به چالش می‌کشد. این ناامیدی گسترده که زنگ خطر را برای فروپاشی خانواده‌ها به صدا درآورده و حتی به شعارهای کاندیداهای ریاست‌جمهوری آمریکا راه یافته است، موجب بازگشت به مفاهیم معصومیت و امید به فیلم‌های کودکان و نوجوانان را فراهم می‌کند. بنابراین ساده‌اندیشانه است که تنها ژانر کودک و نوجوان بلکه کل سینما را فارغ از باورهای ایدئولوژیک دانست و کارکردهای حتی سیاسی آن را نادیده گرفت. نمی‌دانم چرا باید تلاش کنم تا رابطه دیدگاه، باورها و ارزش‌های فیلم‌ساز با اثرش را دائماً مورد تأکید قرار دهم. سینمای کودک و نوجوان حتی در سرگرم‌کننده‌ترین شکلش فاقد این مفاهیم نیست، اما سینمای مسلط و غالب در ژانر کودک و نوجوان از **پسر پیچه** چارلی چاپلین تا **تی تی اسپیلبرگ** سینمای معصومیت، امید، پیروزی حق بر باطل، مجازات بدم‌ها و اجرای عدالت است. این مفاهیم گاهی در شکل کودک معصوم - مظلوم مثل الیور توئیست و گاهی در شکل کودک زودرس و تیزهوش مثل کودک **تنها در خانه** یا کودکی که گره‌گشای مشکلاتی است که بزرگ‌ترها ساخته‌اند، نمود می‌یابد، که اولین تصویر سینمایی متعلق به شخصیت کودک کار درست کن مربوط است به فیلم **سرقت بزرگ قطار** (۱۹۰۳). الیور توئیست نماد معصومیت کودکانی است که دنیای خشن و مبتنی بر نظم نوانخانه را نمی‌فهمند و به سادگی پس از خوردن سهمیه غذایی می‌گویند: «من به کم دیگه غذا

دریچه خبر

مژده روز

کودکان و نوجوانان عزیز اصفهانی می‌توانند در دو روز پایانی جشنواره فیلم کودک و نوجوان تمامی فیلم‌های جشنواره را در سالن‌های سطح شهر به صورت رایگان تماشا کنند. این یک فرصت خوب برای کودکان و نوجوانان عزیز در روزهای پایانی هفته است که هم کمی به درس‌های مدرسه رسیدگی کنند و هم کمی در فضای جشنواره قرار گیرند.

جشنواره فیلم کودک در روزهای برگزاری شاهد حضور پرشمار کودکان و نوجوانان در سینماهای مردمی جشنواره بود و پیش‌بینی می‌شود با تمهیدات جدید مسئولان جشنواره روزهای پایانی جشنواره با شور و حرارت خاصی برگزار شود.

آرای مردم به قوت خودش باقی است

در دومین روز جشنواره کودک و نوجوان به تعیت از روز اول در سینماهایی که فیلم‌ها برای مردم به نمایش در می‌آید، نظرسنجی برگزار می‌شود که بر این اساس فیلم‌های محبوب در میان مردم هم شناخته می‌شود.

در دومین روز بر اساس آمار فیلم اول **آدم آهنی** است که با ششصد و سیصد و هزاردو درصد در رتبه اول قرار دارد، **مروارید** با چهارصد و دو هزارم درصد در جایگاه دوم و **فرزندخوانده** با سیصد و هفتاد و هفت هزارم آرا در جایگاه سوم قرار دارد. فیلم **رویدین در باد** با سیصد و سی و هشت هزارم درصد فیلم چهارم از نظر مردم است و **آقای مدیر** با سیصد و چهل و دو هزارم درصد در رتبه پنجم قرار دارد. سایر فیلم‌ها هم به این ترتیب در مکان‌های ششم تا سیزدهم قرار دارد، **بازگشت به آینده**، **قبیله من**، **چتر سبز**، **صداست که می‌ماند**، **گورداله و عمه غولی**، **بچه‌های جسون**، **دامنه‌های سفید**، **بزرگ مرد کوچک**.

در روز سوم نیز **آدم آهنی** با ۶۱۱ هزارم درصد در رتبه اول و **گورداله و عمه غولی** با ۵۱۵ هزارم درصد در مکان دوم قرار دارد. فیلم‌های سینمایی **فرزند خوانده** و **صداست که می‌ماند** نیز در مقام‌های سوم و چهارم جدول رده‌بندی رضایت مخاطبان قرار دارد.

«هفت» کودکانه

متن بیانیه داوران کودک علیه فیلم موهن

به نام خداوند بخشنده مهربان

ما کودکان سرزمین ایران، یاد گرفته‌ایم به بزرگ‌ترها احترام بگذاریم.

و یاد گرفته‌ایم به بزرگان دینی احترام بگذاریم.

به ما یاد داده‌اند به همه‌ی پیامبران که از سوی خدای مهربان برای هدایت ما آمده‌اند، احترام بگذاریم.

قلب کوچک همه‌ی ما از این بی‌احترامی به پیامبر مهر و نور گرفت. قلب ما به درد آمد و گریه کردیم. نمی‌دانم کسی در جهان هست که گریه‌ی کودکان را دوست داشته باشد؟ ما و همه‌ی کودکان این جهان از هنرمندان سینما می‌خواهیم زیبایی‌های دینی و زیبایی‌های پیامبران را بسازند.

ما و همه‌ی کودکان این جهان، همه‌ی بزرگ‌ترهای روی زمین را به صلح و دوستی و پیروی از ادیان الهی دعوت می‌کنیم.

به امید آن روز، صلوات.

می‌خوام! و این درخواست معصومانه آشوبی است در نظم بزرگ سالانه نوانخانه!

اگر بخواهیم ویژگی‌های ژانری سینمای کودک و نوجوان را صورت‌بندی کنیم، می‌توان به پایان خوش مبارزه حق و باطل (خوب مطلق - بد مطلق) بدون وجود شخصیت‌های خاکستری یا مفاهیم پیچیده، مجازات حتمی شخصیت بد قصه، پذیرش جاندارپنداری اشیا و نیاز به زندگی در دنیای خیالی تجربه رسیدن به آرزوها در آن دنیای خیالی اشاره کرد. همان گونه که می‌بینید، اغلب عناصر ژانری سینمای کودک و نوجوان با مفاهیم اخلاقی و دینی پیوند جدی دارند و این یک توجیه به هنرمند برای رعایت قواعد ژانر نیست، بلکه تأکید بر ضرورت‌هایی دراماتیک و نمایشی است که به خلق زیبایی در این گونه سینمایی منجر می‌شود. حرف آخر در این بخش این‌که اگر فقط یک فیلم کودک و نوجوان ساخته شده باشد که با تحلیل دینی نظریه سینما هماهنگ باشد، امکان‌پذیری سینمای دینی کودک و نوجوان اثبات می‌شود. در حالی که می‌توان در سینمای ایران و جهان ده‌ها و بلکه صدها فیلم را نام برد که بدون فهم مفاهیم دینی قابل تحلیل نیستند. و اگر بخواهیم نسبت‌های دینی در سینمای کودک و نوجوان را صورت‌بندی کنیم، می‌توانیم به این گزاره‌ها برسیم. ۱. فیلم‌هایی هستند که شخصیت‌پردازی قهرمان کودک و نوجوان آن متأثر از نوع نگاهی است که دین به کودک و نوجوان دارد. ۲. فیلم‌هایی هستند که قهرمانان آن کودک و نوجوان هستند و دنیای کودکان در آن به تصویر کشیده شده است و دارای مفاهیم و ارزش‌های دینی هستند. ۳. فیلم‌هایی هستند که شخصیت‌های کودک و نوجوان آن از میان پیامبران و اوصیا و اولیا انتخاب شده‌اند. برای هر سه دسته از فیلم‌های مذکور می‌توان نمونه‌های زیادی برشمرد. آخرین آن‌ها در سینمای خودمان تحت نام «محمد (ص)» توسط مجید مجیدی در حال ساخت است که دوره کودکی پیامبر اعظم (ص) را تا سن ۱۲ سالگی روایت می‌کند. اتفاقاً در این بخش یعنی پرداختن به دوران کودکی اولیای خداوند، ظرفیت‌های عظیمی چه به لحاظ داستان و ماجرا و چه به دلیل عمق مفاهیم قابل پرداخت وجود دارد. مثال ماجراهای مربوط به تولید آخرین منجی واقعی بشریت حضرت حجه‌ابن‌الحسن‌العسکری (عج) بدون آمیختگی با افسانه و اسطوره دارای جذابیت‌های بسیاری برای ساخت فیلم‌های سینمایی است. البته بنا داریم به نسبت‌های موضوع مهدویت و سینمای کودک و نوجوان بپردازیم که اتفاقاً یکی از اصلی‌ترین مفاهیم ضروری برای ساخت فیلم‌های کودک و نوجوان، یعنی امید به آینده روشن را در خود دارد و با هنر به طور کلی و سینما به طور خاص در نارضایتی از وضعیت موجود نسبت مستقیم و محکمی دارد. اما در این بخش منظورم دوره کودکی معصومین صلوات‌الله‌علیهم اجمعین است که دارای همه ویژگی‌های جذاب و ضروری برای ساخت فیلم در این ژانر است؛ یعنی معصومیت، تیزهوشی، امید به آینده، قدرتمندی شخصیت و تأثیرگذاری‌اش در سرنوشت دیگران، در خطر بودن و ایجاد حس هم‌دلی و استواری به باور و ایمان مخاطبان. در شماره بعد به منابع بی‌شمار برای ساخت فیلم کودک و نوجوان که برخاسته از فرهنگ اسلامی ایران ماست، خواهیم پرداخت.

عزت‌الله علیزاده، مسئول فنی و تجهیزات بیست و ششمین جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان

تعامل با کمبودها؛ جشنواره پیر و ز شد

در این دوره از جشنواره با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته، ۱۰ استان کشور و ۵۰ شهر این استان‌ها به طور هم‌زمان با اصفهان فیلم‌های سینمای کودک و نوجوان را به نمایش درآوردند. علاوه بر این استان‌ها پنج سالن سینما نیز در شهر تهران به استقبال اکران فیلم‌ها آمدند. از جمله سالن کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان که در گذشته به سینمای کودک و نوجوان اختصاص داشت تا رسالت پیشین خود را در زمینه سینمای کودک و نوجوان احیا کند. همین مسئله نوید خوبی برای آغاز سال تازه سینمای کودک و نوجوان است.

این وضعیت اکران در استان اصفهان نیز به گونه‌ای دیگر مورد توجه قرار گرفت. به صورت هم‌زمان علاوه بر شهر اصفهان که ۱۰ سالن سینما را به جشنواره اختصاص داد، چهار شهر کاشان، خمینی‌شهر، شهرضا و شاهین‌شهر در برنامه‌ریزی اکران فیلم‌ها شریک شدند. به همین واسطه سالن‌های درگیر در اکران جشنواره را تغییر داده و کمبود تجهیزات دیجیتال این سینماها در حد قابل قبولی تکمیل و به صورت کلی به لحاظ کیفی این سالن‌ها تقویت شدند. در این دوره ۹۵ درصد فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره به صورت دیجیتال آماده‌سازی و به اکران درآمدند و باقی فیلم‌ها به صورت ۳۵ میلی‌متری اکران شدند. همین طور در این دوره در سالن‌های سینما آرای مردمی جمع آوری می‌شود. همه فیلم‌های خارجی شرکت‌کننده در جشنواره به صورت دوبله هم‌زمان یا دوبله از پیش انجام شده اکران می‌شود.

هم‌چنین در این دوره ۹۵ درصد از فیلم‌های ایرانی شرکت‌کننده در جشنواره به صورت دیجیتال به نمایش درمی‌آیند، فایل نسخه دیجیتال آن‌ها به صورت (DCP) رمزگذاری و قفل (KDM) گذاشته شده است به طوری که کپی‌برداری از طریق سرورها را غیرممکن ساخته است.

تنظیم جدول برنامه نمایش فیلم‌ها نیز با درخواستی که از فیلم‌سازان برای ارائه نسخه‌های فیلمشان شده بود مورد اجابت قرار گرفت که جای تشکر دارد. در این راستا آماده‌سازی فیلم زودتر از سال گذشته انجام شد و بخش عمده نسخه‌های فیلم به دفتر جشنواره تحویل گردید و تلاش شد جدول اکران همه فیلم‌های شرکت‌کننده در جشنواره بعدی تنظیم شود تا از نظر تعداد نمایش‌ها به طور مساوی نمایش داده شود.

در این دوره نیز مثل دوره گذشته با همکاری جدی شهردار محترم اصفهان، مسئولان ذی‌ربط؛ جشنواره‌ای درخور نام استان اصفهان برگزار شد. اما برخی محدودیت‌ها از جمله مسائل اقتصادی، کمبود منابع مالی و امکانات، باعث شد که نتوانیم شرایط فنی سالن‌های نمایش را به حد مطلوب برسانیم.

امیدوارم بازسازی سالن‌های موجود و ظرفیت‌های نمایشی استان اصفهان در دوره‌های آتی در حد استاندارد انجام و افزایش یابد.

A UNIQUE FESTIVAL

Izatollah Alizadeh, head of technical department of the 26th International Festival of Films for Children and Young Adults, mentioning the festival was unique considering the number of cities showing the festival movies said the festival and its films are screened in 10 provinces of Iran (50 cities) simultaneously with Isfahan and five cinema in Tehran screen only the festival movies. He pointed out 95 percent of the screened movies were in digital format and only five percent of the movies were in 35mm format.

گزارشی از حضور جشنواره در سینما ساحل

با گذشت چند روز از جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان حضور گسترده کودکان و نوجوانان در سینماهایی که محل اکران فیلم‌های جشنواره بودند، مورد توجه قرار گرفت. بنا به گزارش نشریه روزانه جشنواره، سینما ساحل به عنوان یکی از سینماهای میزبان این دوره تا به حال حجم بالایی از مخاطبان را به خود دیده است. این حضور از صبح دوشنبه با فیلم **سگ‌های فضانورد، بلکا و استرلکا** محصول روسیه آغاز شد. در روز دوم نیز فیلم‌های **لوت و راز سنگ ماه** محصول استونی، **روزهای سبز و دامنه‌های سفید** محمدابراهیم معیری مجموع فیلم‌هایی بودند که در سانس‌های اول این سینما اکران شدند و مورد بازدید کودکان و نوجوانان قرار گرفتند. **بچه‌های جسور** حجت‌اله سیفی، **صداست که می‌ماند** سعید چاری و **گزنده‌ای** از آثار کوتاه ایران که در سانس آخر به اکران رسید نیز برای مخاطبان بزرگسال به نمایش درآمد.

جوایز متعدد اختتامیه را دچار حذفیات کرد

اختتامیه بیست‌وششمین جشنواره فیلم کودک و نوجوان جمعه بعداز ظهر برگزار خواهد شد. این مراسم که در همان سالن مجموعه ورزشی گل نرگس برپا می‌شود، به مراتب زمان طولانی‌تری را به خود اختصاص خواهد داد.

بنا به گفته‌های مجید برزگر، کارگردان هنری و طراح مراسم افتتاحیه، اختتامیه بخش جلوه‌گاه امید و اختتامیه اصلی این جشنواره و با توجه به کثرت جوایز، برنامه اختتامیه اصلی دچار تغییراتی شده است. او در توضیح این تغییرات بیان می‌کند: «بنا به ماحصل تولیدات یک سال

اخیر سینمای کودک، جوایز بخش‌های مختلف بسیار انبوه هستند و به همین دلیل از برنامه اختتامیه بخش‌های جنبی را حذف کردیم. آثار سینمای کودک در بخش‌های مختلف به جشنواره فیلم کودک و نوجوان راه یافتند و توانستند جوایزی را به خود اختصاص دهند. پس بنا به مفاد آیین‌نامه جشنواره و با توجه به جدول زمان‌بندی تنظیم‌شده اهدای این جوایز بخش اعظمی از زمان اختتامیه را به خود اختصاص دادند. و از آن جایی که زمان طولانی برای چنین مراسمی مخاطبان را دچار خستگی می‌کند، در نتیجه برنامه‌های جنبی حذف شد.»

کارگردان مراسم اختتامیه، برنامه‌های جنبی را که در جدول طراحی شده اولیه حضور داشتند، چنین برشمرد: «قرار بر این بود که در مراسم اختتامیه نمایشی عروسکی اجرا شود؛ نمایشی متفاوت با آن چه در افتتاحیه مشاهده کردید تا بر جذابیت مراسم افزوده شود و همین طور اجرای موسیقی زنده ویژه کودکان که جزو حذفیات است. علاوه بر این همچون افتتاحیه که مراسم با دو مجری اجرا شد، در اختتامیه نیز تصمیم بر آن بود که علاوه بر حضور محمد سلوکی به عنوان مجری اصلی برنامه، از کاراکتر پنگول نیز در اجرا کمک بگیریم که بازهم به خاطر همین محدودیت زمانی لغو شد.»

گرچه این تغییرات تنها به واسطه میزان انتخاب‌های هیئت داوران در بخش‌های مختلف اتفاق افتاد و جذابیت‌های مراسم را برای ارتباط با کودکان از بین می‌برد، اما با توجه به گفته مجید برزگر این تغییرات تنها به خاطر افزایش ریتم اجرایی برنامه در نظر گرفته شد. پس با توجه به آثار حاضر در جشنواره که بخشی اعظمی از تلاش هنرمندان و سینماگران را پشتوانه خود دارد، و احترام به آنان، این تغییرات برای رسیدن به یک اختتامیه اصولی انجام شد.

وی در مورد تنها بخش‌های جنبی که از برنامه حذف نشدند گفت: «تنها مراسم آغازین و پخش دو کلیپ، که یکی مختص به کاروان اکران فیلم‌های جشنواره برای کودکان ۱۳ استان مرزی و مناطق محروم است و وله‌هایی مرتبط به معرفی نامزدها تنها مواردی هستند که به نمایش درخواهند آمد.»

نشست فیلم «گورداله و عمه غولی»

افسانه‌های سرزمین من

مجری کارشناس: کامران ملکی، نادره ترکمانی (کارگردان)، مهرداد محتشمی (عروسک گردان)

کامران ملکی: فیلم‌های کمی هستند که برای کودکان ساخته می‌شوند و کودکان واقعاً برای دیدن آن‌ها دست پدر و مادرها را می‌گیرند که به سینما ببرندشان. اما قطعاً این فیلم از آن دسته است که بچه‌ها مصرانه می‌خواهند که به دیدنش بروند. همه چیز در این فیلم خیلی خوب پرداخته شده و با توجه به حجم زیاد عروسک‌ها با این‌که کار سختی بوده، اما خوب پیش رفته است. به شخصه بسیاری از ضرب‌المثل‌هایی را که شنیده بودم، در این کار هم شنیدم و کاملاً با فیلم احساس نزدیکی کردم.

نادره ترکمانی: دغدغه اصلی من فیلم کودک است و الان هم ۲۰ سال است که کار کودک می‌کنم. پیش از این فیلم‌هایی می‌ساختم درباره کودک و حالا فیلم‌هایی می‌سازم برای کودک. این فیلم هم اقتباسی است از کتاب **افسانه‌های سرزمین من** که همسرم خسرو صالحی آن را تنظیم کرده است. چنین افسانه‌ای را به این دلیل برای فیلم کودک در نظر گرفتم چون احساس کردم قصه و افسانه چیزی است که طیف وسیعی را به خود علاقه‌مند می‌کند. قصه نه فقط برای کودک که برای بزرگسالان هم جذاب و شنیدنی است. این قصه هم در کتاب دو صفحه بیشتر نیست، اما به همراه آقای صالحی همسرم آن را تبدیل به فیلمنامه کردیم و کار تبدیل به چیزی شد که دیدید.

مهرداد محتشمی: این کار مشکلات زیادی داشت، اما با حضور عروسک‌گردان‌های حرفه‌ای و خوب که به بازیگری هم آشنایی داشتند، همه چیز خیلی زنده‌تر انجام شد. در بعضی صحنه‌ها ما عروسک‌گردان‌ها حتی برای نفس کشیدن فضای کافی نداشتیم، چون کار پرعروسکی بود، اما با تدابیر خانم ترکمانی اسباب راحتی و البته کار خوب ما هم فراهم شد. در میان کسانی که روی عروسک‌ها حرف زدند، آقای بهمن مفید و خانم هنگامه مفید و البته خانم شهره لارستانی هم حضور داشتند.

I USED TO MAKE FILM ABOUT CHILDREN AND NOW I AM MAKING FILMS FOR CHILDREN

Nadereh Torkamani director of *Gordaleh and Ame Quli* in a press conference said her main concern is children genre and it's been twenty years since she is making films for children. "Before, I used to make film about children and now I am making films for children" Torkamani said. She added, "This film is based on a book called "myths of my homeland" which is written by my husband Khosro Salehi. I chose this tale because I thought it would be interesting not only for children but also for their parents. The origin tale was a two-page story but we rewrite it as a screenplay and we did our best to make it as much interesting as possible."

نشست فیلم «بزرگ‌مرد کوچک»

روایت رشادت‌های شهید ۱۳ ساله

مجری کارشناس: حسن گوهرپور
صادق دقیقی (کارگردان)، حبیب‌اله یاری (تهیه‌کننده)، پروانه مرزبان (تهیه‌کننده و مشاور کارگردان)، محمد جواد سلام پور

صادق دقیقی: برای ساخت این فیلم درباره بهنام محمدی یکی از ۳۶ هزار دانش‌آموز شهیدی که در ۱۳ سالگی به شهادت رسید، تحقیقات زیادی کردیم و در نهایت خانم مرزبان و آقای دلدار فیلمنامه را ساختند. از آن جایی که این فیلم اولین فیلم بلند سینمایی من بعد از فیلم‌های مستند و تلویزیونی است، می‌دانم که کم و کاستی‌هایی داشت. برای این کار اما واقعاً خیلی زحمت کشیدیم که کار تر و تمیزی از آب در آید. این فیلم پر از میزانشن است و من اصلاً صحنه‌های ساکن و آرام نداشتیم. باید از آقای سلام پور بازیگر ناسخ بهنام محمدی هم تمجید کنم که واقعاً عالی و پرنرژی در این کار حاضر شد.

حبیب‌اله یاری (تهیه‌کننده): من مدت‌ها در دبیرستان معلم بودم و با بچه‌ها زیاد سروکار داشتم. بچه‌ها خیلی خالص هستند و شیشه خردۀ ندارند. اگر ما اسم این فیلم را گذاشتیم **بزرگ‌مرد کوچک** برای این بود که واقعاً بعضی بچه‌ها مثل شهید بهنام محمدی از خیلی از بزرگ‌ها بزرگ‌تر بودند.

پروانه مرزبان (تهیه‌کننده، مشاور کارگردان): ما این فیلم را ساختیم تا نشان دهیم که جنگ خیلی بد اما دفاع کردن خیلی خوب است. تمام سعی خودمان را در این فیلم برای جلب رضایت مردم کرده‌ایم و حالا این شما هستید که باید بگویید موفق بوده‌ایم یا نه.

محمد جواد سلام پور (بازیگر): خدا را شکر می‌کنم که پدر و مادری به من داده که به من کمک کردند در هر زمینه‌ای که دوست دارم کار کنم. به بهنام محمدی هم عرض ارادت می‌کنم و خوشحالم که توانستم گوشه‌ای از کارهای بزرگ او را بازی که نه تجربه کنم و در زندگی اجتماعی خودم به کار بگیرم. راستش خودم هم تا قبل از این فیلمنامه نمی‌دانستم که بهنام محمدی وجود دارد، چون همیشه درباره حسین فهمیده خیلی پررنگ صحبت شده بود، اما با تحقیقاتی که انجام گرفت، متوجه شدم چقدر امثال حسین فهمیده در جنگ داشتیم.

IT IS THE AUDIENCES TIME TO DECIDE

Director of *The Little Big Man*, Sadegh Daghighi, in a press conference said, "For making a film about Behnam Mohammadi, one of the thirty three thousands thirteen years old martyrs, we did a long time research and finally Parvaneh Marzban and Abdol Jabbar Deldar wrote the film script. I had made Television films and documentaries before but it was my first long feature films, so I know there are some weaknesses in the film. We did our best to make a good film. I also have to say thanks to Mohammad Javad Salampoor the actor of the film who played Behnam Mohammadi role in this film. Parvaneh Marzban, the producer, pointed, "We made this film to show war is bad but defense is good. We did our best to make the audience pleased, and now it's the audience turn to tell us how much we were successful."

نشست فیلم «بچه‌های جسر»

جغرافیای ویژه انسانی

مجری کارشناس: علی علایی
مهمانان: حجت سیفی (کارگردان)، مسیح سیفی (بازیگر)
علی علایی: شما قبل از هر چیز از پیشگامان سینمای دفاع مقدس هستید و با ساخت فیلم‌هایی چون **کیلومتر ۵** که در اولین دوره جشنواره فجر هم حضور داشت، فعالیت خود را در این حوزه شروع کردید.
حجت سیفی: البته این چهارمین فیلم من در سینمای کودک محسوب می‌شود و پیش از این به خاطر **خواهرم و سهم من از زندگی** را در این حوزه کار کرده بودم. درباره این فیلم باید بگویم زمانی که من دبیر جشنواره کیش بودم، به این فکر افتادم فیلمی که می‌سازم، در فضای جزیره بگذرد. چراکه معتقدم اقلیم در فیلم‌های ما باید نقش مهمی داشته باشد و به جغرافیا توجه ویژه‌ای شود.
مسیح سیفی: این چهارمین همکاری من با پدرم بود، ولی اولین بار است که نقش اصلی را ایفا می‌کنم. تجربه خوب و سختی بود، به ویژه کار با دلفین‌ها که زمان زیادی گرفت. هم‌چنین در ایفای نقش کمکی از پدرم نگرفتم و سعی کردم با توجه به آن‌چه که ایشان به من می‌گفتند، نقش را بازی کنم.
حجت سیفی: در واقع من دست مسیح را برای این نقش باز گذاشتم و خواستم با توجه به کدهایی که به او می‌دهم، بتواند موقعیت را درک کند.
علی علایی: یکی از نکاتی که باید به آن اشاره شود، این است که فیلم به دلیل موسیقی رعب‌آوری که در برخی صحنه‌ها داشت و فضای وهم‌انگیزش، خیلی نمی‌تواند برای مخاطب کودک مناسب باشد.
حجت سیفی: در این مورد با شما موافقم که جاهایی موسیقی نامناسب بود. ولی درباره این فیلم به طور کلی باید بگویم این فیلم را برای کودکان ساختم و طبیعی است که مخاطب بزرگسال از فیلم استقبال نکند. برای جشنواره هم آن را ساختم. خواستم کودکان با دیدن فیلم با آن ارتباط برقرار کنند و از آن نکات مناسبی را دریافت کنند. خود من فیلم را با کودکان تماشا کردم و از استقبال آنان لذت بردم، با این‌که فیلم را با هزینه کاملاً شخصی ساختم و هیچ اسپانسر هم نداشتم. باید توجه کنیم که نباید فیلم‌ها را با هم مقایسه کنیم و هر فیلمی مسیر خودش را دارد. درباره انتخاب بازیگران هم ما در ابتدا از تعدادی در جزیره کیش تست گرفتیم که حاصل آن همان دختر جنوبی بود. و درباره دو بازیگر کودک هم سعی کردم بر اساس ارتباط میان این خواهر و برادر انتخاب مناسبی را انجام دهم. من فیلم را برای کودکان ساختم و از این تجربه هم راضی هستم.

ENJOYMENT OF CHILDREN

Director of "The Bold Children", Hojjat Seifi in the press conference of the movie in the 26th International Festival of Films for Children and Young Adults said: "This is my four movie for children. I made my previous movies for the sake of my sister and my debt to children's world. I decided to make a movie about children living in an island a few years ago. I did this because I think geography has an important role in our life. I wanted to make a movie that children finds its story familiar. I watched the movie with children in the cinema and enjoyed seeing them enjoying watching it."

نشست فیلم «آدم آهنی»

دغدغه ساخت فیلم سخت

مجری کارشناس: علی علایی
مهمانان: رحیم بهبودی‌فر (کارگردان)، سید مهدی هاشمی (بازیگر)، مجتبی پیری (مدیر تولید)، محمدعلی کیانی (بازیگر و مجری طرح)
علی علایی: در ابتدا می‌خواهم بپرسم آیا این فیلم را بر اساس دغدغه‌تان ساختید یا این‌که می‌خواستید صرفاً فیلمی در سینمای کودک بسازید.
رحیم بهبودی‌فر: بله. این فیلم را بر اساس دغدغه‌ام ساختم و برای همین در بخش خصوصی کار کردم و به هیچ عنوان سفارشی در کار نبود. در واقع فیلمنامه این فیلم را دو سال پیش نوشتم تا این‌که بالاخره شرایط ساخت آن فراهم شد. البته پیش از این من چهار تله فیلم هم کار کردم که یکی از آن‌ها با عنوان **خانه اسرارآمیز** در جشنواره دو دوره قبل حضور داشت. ولی به عنوان کار سینمایی این اولین تجربه من است.
مجتبی پیری: باید بگویم که این فیلم تولید سختی داشت و اصولاً کار کودک سختی‌های خاص خودش را دارد که این یکی هم از این قاعده مستثنی نبود.
سید مهدی هاشمی: این نقش را بسیار دوست داشتم و از آقای بهبودی‌فر ممنونم که این امکان را به من داد و من هم سعی کردم با راهنمایی‌های او آن طور که می‌باید، نقش را ایفا کنم.
علی علایی: البته فیلم در جاهایی دچار مستقیم‌گویی شده که بعضاً منطقی هم ندارند و حتی برخی از عناصر سینمای کودک در این فیلم آشنایی زیادی می‌شوند.
رحیم بهبودی‌فر: به هر حال این فیلم اولین کار من است و همه اشکالات آن را می‌پذیرم. قبول دارم که فیلم در جاهایی دچار مستقیم‌گویی شده و سعی می‌کنم در فیلم‌های بعدی تلاش خودم را بکنم تا دچار چنین اشکالاتی نشود. البته من برای این فیلم با یک مشاور روان‌شناس هم صحبت کردم. ولی به خاطر دغدغه‌ای که برای نوع روابط میان پدر و مادر و فرزندان داشتم، می‌خواستم نشان دهم فضای مجازی باعث می‌شود این رفتارها و برخوردها احاطه شوند. و مشکل بزرگ این است که والدین نیز برای این موضوع توجیه می‌آورند که برای راحتی آن‌ها چنین امکاناتی را فراهم کردند. در مجموع من همه تلاش‌م را کردم که به هدفی که مطلوب است برسم، ولی این‌که چقدر در این زمینه موفق بودم را نمی‌دانم.

DISASTROUS EFFECT OF VIDEO GAMES

Director of "Robot", Rahim Behboodifar in the press conference of the movie in the 26th International Festival of Films for Children and Young Adults said: "the story of this movie is very important for me. Because the movie talks about my personal concerns about the world, I make it as an independent movie without any governmental help. I wrote the script two years ago and wait for the right moment to make it. I made four tele-films in between; one of the titled "Mysterious House" was screened here two years ago. But I can name "Robot" my debut film in professional cinema. By this film I wanted to show what disastrous effect of video games have on children lives."

گفت‌وگو با علیرضا سجادیپور

عسل آذر پور

نماد مقاومت عامل پیشروی در عرصه جهانی

با سیدعلیرضا سجادیپور در اصفهان صحبت کردیم. مدیر پرکار و همیشه پاسخ‌گوی سینمای ایران در پست جدید معاونت فعالیت‌های سینمایی سازمان سینمایی درباره جنبه‌های مختلف سینمای کودک و جشنواره فیلم کودک و نوجوان صحبت کرد. سجادیپور معتقد است سینمای کودک در حوزه ارکان نیازمند حمایت است تا به جایگاه واقعی خود برگردد. او هر چند از دستاوردهای سازمان سینمایی در راستای حمایت از این گونه سینمایی صحبت می‌کند. اما اذعان دارد این حمایت‌ها باید ادامه پیدا کند. شرح گفت‌وگوی نشریه روزانه با سیدعلیرضا سجادیپور را در ادامه می‌خوانید.

جشنواره کودک و نوجوان برای دومین بار پس از بازگشت در اصفهان برگزار شد. ماندگاری این جشنواره در این شهر ضروری به نظر می‌رسد. چه حمایت یا فعالیتی از سمت سازمان سینمایی کشور در تعامل با شهرداری شکل خواهد گرفت که این جشنواره به ماندگاری برسد و هر دوره تغییر مکان ندهد تا از آسیب‌ها جلوگیری شود؟

این جشنواره پس از جشنواره فجر به عنوان یک جشنواره عمومی مهم‌ترین و جدی‌ترین حرکت فرهنگی کشور، درحیطه موضوعی بی‌شک در صدر قرار می‌گیرد. این حرکت فرهنگی ابعاد جهانی دارد، و در جهان گرچه به عنوان سومین فستیوال شناخته می‌شود، به عقیده من در بعد کودک دومی است. به همین جهت بازگشت و حضورش در موطن اصلی اتفاق مبارکی است، چراکه همواره در جهان نیز به نام اصفهان شناخته می‌شود.

جشنواره استقامت و پایداری با حرکت جسورانه مسئولان

بازگشت ویژگی سال گذشته بود؛ اما ویژگی امسال با توجه به شرایط موجود کشور و تحریم‌ها، فشارها، عملیات روانی، تهدیدهای نظامی و سیاسی مقاومت است. در میان مجموع اتفاقات و حوادثی که هر کشور دیگری حتی کشورهای پیشرفته هم نمی‌توانستند در مقابل آن دوام بیاورند، ایران علاوه بر تحمل این شرایط بحرانی دست به برگزاری برنامه‌های گسترده و بین‌المللی زد. نماد این جشنواره که همواره ایجاد نشاط و شادابی و کودکی در میان جامعه بوده است، حالا در جامعه‌ای تحت فشار به برپایی جشنواره‌ای با ایجاد شور و نشاط دست می‌زند. این مسئله حامل پیام مهمی است. چنین مشکلاتی نمی‌تواند مردم را تحت تأثیر بگذارد. همین امر نمادی از مقاومت و بی‌اعتنایی به فضای ایجاد شده است. دست‌اندرکاران جشنواره کودک شاید از نظر خودشان امری معمولی و هر ساله را انجام داده باشند، اما باید به آن‌ها گفت که شما یک اتفاق مهم جسورانه را در بحران روحی و روانی رقم زده‌اید.

جشنواره سمبلیک و تأثیرگذار در منطقه

حضور مهمانان خارجی که مسلماً با فشارهای مختلفی به این جشنواره می‌آیند، دیگر ویژگی برای ثبت این سمبل است. بی‌تردید از این جشنواره علاوه بر اهمیت ذاتی‌اش، در آینده به عنوان فستیوالی که در اوج فشارها با نهایت آرامش برگزار شد، یاد می‌شود. چراکه این برنامه‌ها در منطقه تأثیرات مختلفی خواهد داشت. علاوه بر این، انتشار و واکنش کردن جامعه به لحاظ آرامش روحی و روانی دیگر اثر آن بوده، چراکه زبان روز جهان سینماست، پس برگزاری این حرکات مؤثر خواهد بود. مسئله دیگر این است که این حرکات نباید تنها مختص به یک شهر مثل تهران شود، بلکه با رقم زدن این اتفاق در سایر کشورها از تراکنش جغرافیایی این حرکت مؤثر نیز باید استفاده کرد.

چه سیاستی با توجه به اهمیت جشنواره کودک و نوجوان در ایران و جهان، و اتفاق تازه‌ای که به لحاظ برگزاری در چند شهر به صورت هم‌زمان رخ داده، برای اکران فیلم‌های ژانر کودک مدنظر دارید؟ چطور می‌توان با تعامل با سایر نهادها مثل شهرداری، فیلم‌های این دوره را به لیست طویل درانتظار اکران سال‌های گذشته نیفزود؟

امسال برای اکران فیلم‌های کودک برنامه دقیقی طراحی کردیم و با شورای صنفی نیز هماهنگ شدیم. نشانه آن نیز اکران فیلم کودک در مهم‌ترین اکران سال، نوروز بود. با توجه به اکران محدود این زمان، اختصاص یک گزینه به سینمای کودک و سه کاندیدا در چنین فصلی نشان از اهمیت موضوع دارد. حتی در برنامه سالانه اکران نیز فضای مشخصی تا پایان سال به این ژانر اختصاص داده بودیم. گرچه متأسفانه برخی در نقاب ارزش‌گرایی، از امکانات بیت‌المال نهایت سوءاستفاده را کردند و از ابتدای امسال با ایجاد بحران برنامه اکران را به هم ریختند. به همین واسطه اکثر برنامه‌های ما در نیمه اول سال تغییر کرد و فضای اکران غیرعادی شد. برنامه تنظیم‌شده اکران فیلم‌ها تغییر کرد و بعضی جایگزین شدند. همین مسئله ادامه‌دار باعث از بین بردن پنج ماه طلایی از اکران شد. آن‌وقت کارشناسان‌شان که از مدیران همان مجموعه هستند، سخن‌پراکنی کردند که چرا مدیران سینمایی پاسخ‌گوی این بحران نیستند. با این وجود از عید فطر باز هم اکران ژانر کودک را با کلاه قرمزی و بچه ننه آغاز کردیم. به همین جهت در نظر داریم که در ادامه نیز اگر غده‌ای از جایی سر باز نکنند، این روند را به همین شیوه امتداد دهیم.

مدیریت مستقل راه‌گشای سینمای کودک

از بین بردن مشکلات سینمای کودک تنها با اکران گسترده فیلم‌ها در سینماهای عام از بین نمی‌رود، بلکه این مشکل نیازمند مدیریتی مستقل است. گرچه در طول این سال‌ها اکران‌های صبح سینماها به این ژانر اختصاص یافته و از طرف ما نیز حمایت شده، اما باید به فکر تمرکز در این زمینه باشیم.

تخصصی شدن سینمای کودک راه برای حضور در عرصه جهانی

در بخش دولتی سینمای کودک بسیار جدی گرفته شده است. علی‌الخصوص قصه‌های فولکلوریک و قدیمی که توسط برخی از فیلم‌سازان مثل نادره ترکمانی با حفظ اصالت قصه‌ها و بدون دست‌کاری پرداخته می‌شوند. نکته دیگر این‌که سینمای کودک را باید تخصصی‌تر مورد توجه قرار دهیم. تا برخی از هنرمندان سینمای ایران، سینماگران و فیلمنامه‌نویسان به صورت اختصاصی به این ژانر بپردازند. گرچه در گذشته برخی به این شکل فعالیت می‌کردند، اما در میان راه شاخه عوض کردند.

با پوران درخشنده به بهانه دآوری در دوره‌های مختلف جشنواره کودک

سید آریا قریشی

نیاز به شناخت همه‌جانبه از دنیای کودکان

اگر این نگاه تخصصی حاکم شود، می‌توانیم به آثاری در سطح جهانی برسیم. چراکه بازاریابی جهانی در حال حاضر بسیار از سمت ما جدی گرفته شده است. بحث بازاریابی جهانی مدنظر ما نیز حضور در فضای روشنفکرانه و انتلکتوال یا جشنواره‌های سیاست‌زده جهانی نیست، بلکه آوردن ارز، رسیدن به اکران گسترده در سالن سینماهای جهانی در نظر است. با توجه به سلامت سینمای ایران، سینمای کودک نیز می‌تواند در این بازار جایگاهی داشته باشد. همان طور که سینمای اجتماعی و خاص ما توانسته در این مدت به موفقیت‌های بسیاری دست پیدا کند. این اتفاق مشروط به جدی تلقی کردن ساختارهای سینمای کودک و نگاه جهانی به آن است. چراکه سینمای ما این ظرفیت بالقوه را پیدا کرده است. نکته آخر، تغییر نگاه مدیریتی در بخش بین‌المللی است که باعث تحول فضای جهانی شده و دیگر بدون سیاه‌نمایی و برخلاف گذشته، می‌تواند به اکران در سینماهای داخلی نیز دست یابد.

با توجه به تأکیدی که در حضور سینمای ایران در عرصه‌های جهانی و حضور گسترده مهمانان خارجی وجود دارد، چگونه می‌توان از این ظرفیت آنان برای بازاریابی و اکران بین‌المللی استفاده کنیم؟

در این زمینه نمی‌توان امید داشت که بتوان از مهمانان خارجی برای ظرفیت جهانی استفاده کرد، چراکه تنها متخصصان امر می‌توانند مؤثر واقع شوند. اما این مهمانان نقش بسزایی در تعامل عمیق فرهنگی خواهند داشت که به زودی خروجی نمی‌دهد. با توجه به نکات مذکور، تلاش مدیران سینمایی برای استفاده از این ظرفیت در سال‌های اخیر بسیار بوده است. در بهره‌برداری از ظرفیت‌های مختلف برای اتفاقات فرهنگی، حتی روابط دیپلماتیک تأثیر بیشتری داشته است که بی‌شک این جریان در دیدار با رؤسای فرهنگی و دیپلماتیک اتفاق می‌افتد. در صورتی که مقوله فیلم‌سازی مخصوصاً شرایط و مسائل فیلم‌سازان و گسترش جهانی این امر مختص به وزارت فرهنگ و ارشاد نیست. بلکه در این فرایند بین‌سازمانی باید همه نهادها و سازمان‌ها همکاری داشته باشند و آن را مختص یک نهاد مشخص ندانند.

همین امر باعث استفاده ما از ظرفیت دیپلماتیک شد. به همین خاطر نمی‌توان انتظار داشت که مهمانان خارجی در این اتفاق نقش خاصی داشته باشند. این مبحث تخصصی در یکی از فلسفه‌های تشکیل شورای عالی سینما نیز بوده است. براساس تعریف شورای عالی سینما بخشی از هیئت دولت در فرایندی که از حیطة اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد خارج است و شامل نیازهای عمرانی، بازرگانی، ارزی و دیپلماتیک می‌شود، حضور پیدا می‌کند.

تأکید شما بر سینمای کودک و استفاده از زمانی برای اکران است. می‌توانیم علاوه بر سانس‌های صبح، سالی را به اکران ویژه این فیلم‌ها اختصاص دهیم.
سال‌های گذشته این طرح را اجرایی کردیم، اما عملاً پاسخ خوبی دریافت نکردیم. هرچند برخی معتقد بودند که اشکال از فیلم‌های حاضر بوده است. بهتر است اجازه دهیم سینمای کودک در سینمای عمومی کشور جایگاه خاص خود را پیدا کند. البته مخالف پاتوق نیستیم، اما بهتر است جریان اکران شکل خود را پیدا کند و ثابت شود؛ آن‌گاه به طور اتوماتیک و بر اساس نظر سینماگران و با توجه به افزایش پردیس‌های سینمایی فضا برای این امکان بیشتر خواهد شد. ترجیح این است که بخش خصوصی و صنوف بدون تأکید و دخالت دولت به چنین نتیجه‌ای برسند.

جشنواره کودک یادآوری می‌کند که این سینما باید زنده بماند

جشنواره کودک می‌تواند در راستای ارتقای سینمای کودک و فعال کردن این سینما، نقش مهمی داشته باشد. این اهمیت به خاطر این نیست که سالی یک بار چنین جشنواره‌ای برگزار می‌شود. نقش مهم جشنواره کودک این است که به ما یادآوری می‌کند که این سینما باید زنده بماند، حفظ شود و رشد کند. این مهم‌ترین نقشی است که می‌شود برای جشنواره فیلم کودک تعریف کرد.

داور جشنواره کودک باید روان‌شناسی کودک را بشناسد

معیارهای دآوری در جشنواره فیلم کودک با دیگر جشنواره‌ها فقط در این زمینه تفاوت دارد که شما به عنوان داور باید دنیا و روان‌شناسی کودک را بشناسید، با نقش خانواده در دنیای کودک آشنا باشید و بتوانید این رابطه را به صورتی تنگاتنگ با داستان فیلم به پیش ببرید. در سینمای کودک این پتانسیل وجود دارد که کارگردان می‌تواند نقش خانواده را هم در فیلم نشان دهد. بنابراین کارگردان سینمای کودک می‌تواند به مسائل متعددی اشاره کند. مثلاً می‌تواند در این باره صحبت کند که چقدر بزرگ‌ترهای خانواده برای کودکان خود وقت گذاشته‌اند، چقدر توانسته‌اند مهارت‌های زندگی را به کودکان خود یاد دهند و چقدر به کودکان خود توجه کرده‌اند. به لحاظ ساختاری و محتوایی و تکنیکی، هیچ تفاوتی میان فیلم‌های کودک و دیگر آثار سینمایی وجود ندارد. اما حساسیت در حوزه کودکان بیشتر است. چون سینمای کودک نقش پرورشی هم دارد.

فیلم‌ساز سینمای کودک باید نهاد خانواده را بشناسد

به هر حال سینمای کودک، گونه حساسی است. چون با خانواده، کودک، جامعه و حتی مسئولان سروکار دارد. در سینمای کودک باید بدانیم فیلم را برای چه گروه سنی می‌سازیم و این که چقدر داده‌های مناسبی برای این مخاطب جمع‌آوری کرده‌ایم. برای همین کسانی که برای دآوری در حیطة سینمای کودک انتخاب می‌شوند، باید شناخت همه‌جانبه‌ای نسبت به سینمای کودک و مخاطب این فیلم‌ها داشته باشند. هر گروه سنی، ویژگی‌ها و دنیای خاص خودش را دارد. اگر قرار است فیلمی را که برای نوجوانان ساخته شده دآوری کنیم، باید قشر نوجوان را به خوبی بشناسیم. همین طور درباره گروه‌های سنی دیگر. به همین دلیل به نظر من این نوع سینما ویژگی‌هایی دارد که نیاز به شناخت دقیق جامعه و مخاطب را بیشتر می‌کند. صرف این که فیلم‌ساز باشی و فیلمی با موضوع کودکان بسازی، کافی نیست. باید فیلم‌سازی باشی که بتوانی با دنیای کودکان هم ارتباط برقرار کنی. حتی فیلمنامه‌نویس و کارگردان سینمای کودک، باید نهاد خانواده را هم بشناسد. چون خیلی وقت‌ها مخاطب اصلی فیلم‌ها، خانواده کودکان هستند. به هر حال، سینمای کودک، جایگاه ویژه‌ای دارد و باید خیلی به این سینما توجه داشت.

در سینمای ایران مخاطب‌شناسی به خوبی انجام نمی‌شود

به نظر من مشکل این است که مخاطب‌شناسی درستی برای فیلم‌های سینمای کودک انجام نمی‌گیرد. افرادی که تلاش می‌کنند فیلمی در حوزه سینمای کودک بسازند، معمولاً کار خود را جدی می‌گیرند. اما شناخت همه‌جانبه‌ای از مخاطب خود ندارند. یعنی نمی‌دانند قرار است برای چه گروه سنی فیلم بسازند. خیلی وقت‌ها فیلم‌ساز فکر می‌کند صرفاً قرار است فیلمی برای کودکان بسازد. اما از این مسئله غافل می‌شود که برای ساخت یک فیلم ماندگار و تأثیرگذار، لازم است که دست‌اندرکاران فیلم با روان‌شناسی مخاطب آشنا باشند. فیلم‌ساز در کنار ساخت فیلم، باید پژوهش کاملی هم در رابطه با کودکان انجام دهد. دقیقاً به خاطر همین است که اعتقاد دارم سینمای کودک از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است و به سادگی نمی‌توان از کنار آن گذشت.

سینمای کودک نباید تاریخ مصرف داشته باشد

ما در دهه ۶۰ و بخشی از دهه ۷۰، بهترین فیلم‌ها را در سینمای کودک شاهد بودیم و بیشترین جوایز بین‌المللی را از همین سینما به دست آوردیم. نوعی تازگی و طراوت را در فیلم‌های آن دوران به وضوح می‌دیدیم. خیلی از فیلم‌های مهم سینمای کودک را در آن دوران فیلم‌سازان بزرگ و صاحب‌نام ما ساخته‌اند. اساساً سینمای کودک باید سینمایی باشد که تاریخ مصرف نداشته باشد. یعنی در هر دورانی بتوان آن فیلم را دید و همان تأثیراتی را از فیلم گرفت که آن فیلم در دوران ساخت داشته است. ما باید همیشه به این فکر کنیم که کودکان جلوتر از ما حرکت می‌کنند و ما باید بتوانیم در کنار آن‌ها حرکت و جلوتر از آن‌ها فکر کنیم تا مجموعه‌ای را برای آن‌ها به وجود بیاوریم که به درد آن‌ها بخورد.

«با رهبر قنبری درباره «روییدن در باد»

دوست دارم با نوجوانان

سر و کله بز نم

کارگردان و فیلمنامه‌نویس: رهبر قنبری

تهیه‌کنندگان: حسن امجدی مقدم و بنیاد سینمایی فارابی
فیلم‌بردار: فریدون شیردل
بازیگران: گوهر خیراندیش، ذبیح افشار، حسین عابدینی،
امید زندگانی

خلاصه داستان: پسر ۱۴ ساله‌ای که در ایلات و عشایر زندگی می‌کند، مجبور است که امتحانات سراسری‌اش را در حال کوچ از قشلاق به ییلاق بگذراند و در این راه با سختی‌های زیادی روبه‌رو می‌شود که ماجراهای مختلفی برایش به وجود می‌آید

پسر ۱۴ ساله‌ای که در ایلات و عشایر زندگی می‌کند، مجبور است امتحانات سراسری‌اش را در حال کوچ از قشلاق به ییلاق بگذراند و در این راه با سختی‌های زیادی روبه‌رو می‌شود که ماجراهای مختلفی برایش به وجود می‌آید.

من متولد همین دامنه کوه‌هایی هستم که فیلمم را در آن‌جا ساختم و همیشه به آن مناطق سفر می‌کنم و بچه‌های ایلات و عشایر و روستاهای این مناطق را می‌بینم که زندگی سختی دارند و به دلایل مختلف ترک تحصیل می‌کنند و هیچ کس هم نسبت به وضعیت آن‌ها احساس مسئولیت و وظیفه نمی‌کند. ایده اولیه فیلمم از رفت‌وآمد به این مناطق و مواجهه با چنین بچه‌هایی شکل گرفت.

فیلم‌های من به کودکان تعلق ندارد، بلکه مخصوص نوجوانان است. من از قدیم هم همیشه برای نوجوانان فیلم می‌ساختم. در فستیوال‌های خارجی یک تقسیم‌بندی خوبی دارند که فیلم‌های کودکان را از فیلم‌های نوجوانان جدا می‌کنند. چون اساساً این دو گروه با هم فرق دارند و جهانی که هر کدام در آن به سر می‌برند، با دیگری متفاوت است. کودک فردی بین دو تا ۱۲ سال و نوجوان فردی بین ۱۲ تا ۱۷ سال است. بنابراین نوجوان در میانه اندیشه و فکر و فهم و احساس قرار دارد و می‌تواند درکی از جهان داشته باشد، ولی نمی‌تواند آن را به درستی به کار ببندد. پس در فیلم‌ها هم باید این تفاوت میان کودک و نوجوان لحاظ شود. من دوست دارم با آن فهم و شور و احساس و هیجان دوران نوجوانی سروکله بزنم.

بچه‌ها فیلم‌های اساطیری را دوست دارند. به نظر من اسطوره‌ها هیچ وقت از بین نمی‌روند، بلکه در طول تاریخ نقل مکان و زمان می‌کنند. قهرمانان امروز همان اسطوره‌های قدیمی هستند که از قعر تاریخ به روزگار ما آمدند. هم‌چنین بچه‌ها دوست دارند همه چیز را به صورت اغراق‌شده ببینند و چیزهای کوچک و جزئی برایشان بزرگ‌نمایی و برجسته شود و در شکل غلو شده‌ای نشان داده شود.

وقتی می‌خواهیم از خصایل انسانی برای بچه‌ها حرف بزنیم، باید آن‌ها را ساده کنیم و به صورت نمادین درآوریم. مثلاً قصه‌های **کلیله و دمنه** یا عبید زاکانی را ببینید که چطور خصوصیات اخلاقی را به صورت نمادین در حیوانات ساده و برجسته می‌کند تا دانایی و آگاهی را به بچه‌ها منتقل کند. به همین دلیل بچه‌ها از این نحوه داستان‌پردازی خیلی خوششان می‌آید و راحت آن‌ها را می‌پذیرند و باور می‌کنند.

فیلم من سرگرمی را همراه با آموزش صادقانه ارائه می‌دهد. اساساً در هنر چیزی به نام سرگرمی وجود ندارد. چون به غلط اسم وقت‌گذرانی به بطالت را سرگرمی گذاشته‌اند. در واقع سرگرمی آموختن در شرایطی فارغ از رنج روزمره است. بنابراین فیلم من نیز با رویکرد آگاهی‌بخشی با آمیزه‌ای از شور و هیجان سرگرم‌کننده ساخته شده است.

فیلم من در تعدادی از جشنواره‌های خارجی شرکت کرده است و هنوز هم ادامه دارد. بر اساس تجربه حضور در این جشنواره‌ها می‌توانم بگویم که در کشورهای دیگر فستیوال‌های کودک و نوجوان کاملاً بر اساس برنامه‌ریزی و اهداف فکرشده برگزار می‌شود و رویکردهایشان را بر اساس مخاطب کودک و نوجوانشان تعیین می‌کنند و زمینه دیده شدن آثار توسط بچه‌ها را فراهم می‌کنند. به همین دلیل فیلم‌ها با استقبال خیلی خوبی از سوی بچه‌ها مواجه می‌شود.

گاهی ما بزرگ‌ترها خودمان را پشت بچه‌ها پنهان می‌کنیم. در واقع اگر شرایطی برای خوش بودن و سرگرم شدن بچه‌ها فراهم می‌کنیم، به دلیل توجه به بچه‌ها نیست، بلکه می‌خواهیم خودمان را از دست آن‌ها راحت کنیم که بتوانیم به مسائل خودمان برسیم. یعنی ما اسباب خوشی و سرگرمی بچه‌ها را مهیا نمی‌کنیم و بیشتر به دنبال این هستیم که وسایلی برای باز کردن آن‌ها از سر خودمان پیدا کنیم. بخشی از جشنواره کودک و نوجوان هم بر اساس چنین رویکردی شکل گرفته است. مسئله اصلی جشنواره باید اهمیت دادن به کودکان و نوجوانان باشد و بر اساس نیازها، علایق و اقتضانات بچه‌ها شکل بگیرد و در جهت ایجاد سرگرمی و آگاهی برای آن‌ها طراحی، هدفمندی و برنامه‌ریزی شود. ما باید به دنبال این باشیم که واقعاً برای بچه‌ها کاری انجام دهیم که در آینده‌شان به آن‌ها کمک کند.

« با رحیم بهبودی‌فر
درباره فیلم «آدم آهنی»

به بچه‌ها نمی‌توان دروغ گفت

کارگردان و فیلمنامه‌نویس: رحیم بهبودی‌فر
تهیه‌کننده: مقصود جبّاری
فیلم‌بردار: عباس رحیمی
بازیگران: علی صادقی، هومن برق‌نورد، لادن طباطبایی
خلاصه داستان: پدر و مادر سینا با هم اختلاف دارند. تنها توجه پدر به فرزندش در فراهم آوردن امکانات دیجیتال است، و این زمینه‌ساز مشکلاتی می‌شود.

زندگی واقعی را به آن‌ها نشان دهم. با چنین رویکردی مخاطب کودک و نوجوان خودش را جزئی از فیلم می‌بیند و جای آن کاراکتر اصلی در همان موقعیت خاص می‌گذارد و درگیر فیلم می‌شود.

متأسفانه هر وقت یک جور تکنولوژی جدید و پیشرفته وارد کشور ما می‌شود، همه فیلم‌سازان بدون توجه به ضرورت ساختاری و محتوایی یا منطق دراماتیک داستانی به آن هجوم می‌برند و از آن بی‌دلیل استفاده می‌کنند. الان هم می‌بینیم که بعضی از فیلم‌ها می‌خواهند با صحنه‌های اسپیشال و ویژوال و جلوه‌های ویژه مخاطب کودک و نوجوان خود را نگه دارند و این قدر زیاد و بی‌دلیل آن را به کار می‌برند که دیگر جذابیت خود را از دست می‌دهد و تأثیرگذاری سطحی و زودگذری دارد و نمی‌تواند خیلی عمیق با بچه‌ها ارتباط برقرار کند. با این که فیلم **آدم آهنی** درباره بازی‌های کامپیوتری است و من بهانه آن را داشتم که خیلی زیاد از این جلوه‌های ویژه برای جلب مخاطب استفاده کنم، اما این کار را نکردم و سعی کردم که فقط به اندازه ضرورت و در جای مناسب خود استفاده کنم و نگاه کاربردی نسبت به آن داشته باشم.

از نظر من جشنواره کودک و نوجوان متعلق به بچه‌ها و خانواده‌هایشان است. خیلی مهم است که والدین بچه‌ها هم بتوانند در کنار آن‌ها با فیلم‌ها ارتباط برقرار کنند. در ضمن این جشنواره گوش‌زدی برای مسئولان و فیلم‌سازان است که بیشتر به بچه‌ها توجه نشان دهند و خیلی جدی‌تر به آن‌ها فکر کنند.

دوست دارم از تلاش‌های آقای محمدعلی کیانی برای ساختن فیلم **آدم آهنی** تشکر کنم.

خطرات جدی‌تری آن‌ها را تهدید می‌کند. الان پرداختن به این گونه مضامین روز اجتماعی ضرورت محتوایی بیشتری دارد و باید در اولویت قرار بگیرد. یعنی بچه‌ها تغییر کرده‌اند، ولی ما این تحول را در ساختار و مضمون فیلم‌های کودک و نوجوان نمی‌بینیم یا کمتر می‌بینیم. به همین دلیل باید به مسائل روز بچه‌ها پرداخت و این پیچیدگی در مضامین و موضوعات آن‌ها را هم باید در ساختار سینمایی فیلم‌ها نیز رعایت کرد.

به نظرم فیلم‌سازی برای کودک و نوجوان خیلی مشکل‌تر از بزرگسالان است. چون بچه‌ها فطرت پاک دارند و هنوز دروغ‌گویی را یاد نگرفته‌اند و زندگی صادقانه‌ای دارند و به هیچ عنوان نمی‌توان به آن‌ها دروغ گفت یا آن‌ها را فریب داد. به محض این که صداقت را در فیلم‌مان کنار بگذاریم یا به طور مستقیم به آن‌ها امر و نهی کنیم، مخاطب کودک و نوجوان از ما فاصله می‌گیرد و ارتباط برقرار نمی‌کند و حتی از فیلم‌ساز می‌پرسد که آیا خودش این مسائلی را که شعارش را می‌دهد، رعایت می‌کند. حتی اگر بازیگری علاقه‌ای به بازی در فیلمی برای بچه‌ها نداشته باشد یا فیلم‌سازی از روی جبر برای بچه‌ها فیلم بسازد، بچه‌ها به طور ناخودآگاه این بی‌علاقگی را حس می‌کنند و فیلم را پس می‌زنند. بنابراین در زمینه فیلم‌سازی برای بچه‌ها باید خیلی ظریف و حساس برخورد کرد و آن قدر روی همه چیز دقت کرد و آن را به سمت نگاه صادقانه‌ای برد که بچه‌ها آن را باور کنند و بپذیرند.

من کارم را از نمایش کودکان شروع کردم و همیشه در حال اجرای نمایش‌ها یا ساخت فیلم‌هایم این را به مخاطبم یادآوری می‌کردم که در حال تماشای یک نمایش یا فیلم است و من به واسطه این نمایش یا فیلم می‌خواهم معضلات

نزهت بادی

حدود سال ۸۷ من با بچه‌های مواجه شدم که چنان درگیر بازی‌های کامپیوتری بود که خیلی کم با دیگران ارتباط برقرار می‌کرد و همه ارتباط‌هایش به دنیای مجازی خلاصه می‌شد. این موضوع ذهنم را به خود مشغول کرد که چه اتفاقی افتاده است که یک بچه این قدر از دنیای واقعی پیرامونش فاصله گرفته و در دنیای بازی‌های کامپیوتری غرق شده است. از آن‌جا که همیشه مسائل مربوط به بچه‌ها و مخصوصاً نوع ارتباطشان با خانواده‌هایشان برام مهم بوده، فکر کردم که این موضوع دست‌مایه خوبی برای ساختن یک فیلم است.

من فکر می‌کنم دغدغه‌های کودکان و نوجوانان در دهه اخیر با گذشته فرق می‌کند و خیلی پیچیده‌تر شده است و نیاز به تحلیل و بررسی عمیق‌تری دارد و دیگر مسائل آموزشی و تربیتی بچه‌ها به موضوعاتی مثل مسواک زدن محدود نمی‌شود. مثلاً در حال حاضر بچه‌ها به خاطر تک‌فرزند بودن و اشتغال والدین غالباً در خانه تنها هستند و ارتباط زیادی با هم‌سن و سالان خود ندارند و به دلیل هجوم فضاهای مجازی

رویدن در باد

افسانه سرزمین مادری

که اگر پاره‌های سهل‌انگاری‌ها (از جمله کم‌دقتی در گزینش برخی بازیگران نقش‌های فرعی) را نداشت، به فیلمی ماندگار در سینمای کودک و نوجوان تبدیل می‌شد. قنبری با بهره‌گیری از چشم‌اندازهای زیبا و خوش‌آب و رنگ منطقه، فیلم خود را به لحاظ بصری نیز جذاب و دیدنی ساخته است.

آن چه در نهایت درباره **رویدن در باد** قابل ذکر می‌نماید، نیاز قنبری به توجه بیشتر به عنصر درام است که می‌تواند آثار داستانی او را مانند مستندهایش جذاب و در یادماندنی کند. **رویدن در باد** با وجود نکات مثبت قابل توجهش عنصر درام را کم دارد تا به اثری شاخص در حوزه سینمای کودک و نوجوان تبدیل شود. رهبر قنبری پیشتر قریحه سینمایی خود را به اثبات رسانده و می‌تواند نقشی پررنگ‌تر از اکنون در سینمای کشورمان داشته باشد.

مازیا فکری‌ارشاد

یادداشت

رهبر قنبری را با سابقه‌های طولانی و درخشان در زمینه مستندسازی می‌شناسیم. او که گه‌گدار لابه‌لای فعالیت‌هایش در سینمای مستند، سری هم به سینمای داستانی می‌زند، این بار با **رویدن در باد** به سراغ قصه‌ای تلخ از سرنوشت برخی از کودکان زادبومش رفته است. پس‌رکی با استعداد از عشایر آذربایجان، علاقه‌ای فراوان به درس خواندن دارد. اما پدر سنتی‌اش به واسطه فقر مالی و نیاز به حضور پسرش برای کوچاندن دام‌های خانواده، مانع ادامه تحصیل او می‌شود. پسرک که شوق ادامه تحصیل دارد، می‌کوشد پدر را قانع کند که موفق نمی‌شود. اما معلم دلسوز منطقه که از استعداد پسرک مطلع است، پنهانی به او معرفی‌نامه‌ای می‌دهد تا بتواند هنگام کوچ دادن احشام، در مناطق مختلف و مدرسه‌های عشایری امتحان بدهد. پسر با کمک چوپانی محلی که دل به خواهر او بسته، هرازگاه از مراقبت گله می‌گریزد و امتحان‌هایش را می‌دهد. پسرک عاقبت در امتحان‌هایش موفق می‌شود و پدر نیز با دیدن ششور و علاقه‌اش به تحصیل، کوتاه می‌آید و او را در ادامه مسیر پیشرفت آزاد می‌گذارد.

رویدن در باد با لحن و حال‌وهوایی نزدیک به افسانه‌ها و اساطیر ادبیات کهن دیار آذربایجان، فیلمی قابل تأمل است

« با سعید چاری درباره فیلم «تنها صداست که ماند»

نزهت بادی

شخصیت‌های کارتونی که به دنیای واقعی قدم می‌گذارند

نسخه اولیه فیلم که در جشنواره فجر هم نمایش داده شده، مخصوص کودکان نبود. بلکه بیشتر برای بچه‌های دهه ۶۰ و کودکان دیروز ساخته شده بود که از این کاراکترهای کارتونی استفاده شده در فیلم، خاطرات زیادی داشتند، و تماشای دوباره آن‌ها با احساسات نوستالژیک آن‌ها همراه بود. اما بعد احساس کردیم که بچه‌ها هم از فیلم خوششان می‌آید و ارتباط خوبی با کاراکترهای انیمیشن‌های گذشته برقرار می‌کنند. به همین دلیل فیلم را در دو نسخه کار کردیم که یکی به بزرگسالان تعلق دارد و دیگری برای بچه‌هاست.

در نسخه مخصوص بچه‌ها سعی کردیم چیزهایی را که بچه‌ها دوست دارند، مورد توجه قرار دهیم. مثلاً همه چیز را از نگاه آن‌ها می‌بینیم که دنیای پاک و معصومانه‌ای دارند و تلاش می‌کنند جلوی مرگ هنرمند محبوبشان را بگیرند یا این‌که از کاراکترهای کارتونی‌های جدید هم استفاده کردیم که بچه‌های امروزی هم آن‌ها را می‌شناسند و ارتباط دارند یا این‌که به فضای فانتزی و رویایی و خیال‌انگیز و رنگارنگ خیلی اهمیت دادیم که امیدواریم باعث شود بچه‌ها از فیلم خوششان بیاید.

کسی اصلاً به اکران فیلم‌های کودک و نوجوان اهمیتی نمی‌دهد. فیلم‌های کودک و نوجوان یا اصلاً اکران نمی‌شوند، یا اکران بسیار محدودی دارند یا به دلیل عدم جلب مخاطب در گیشه شکست می‌خورند. به نظر من باید سینمایی را مخصوص فیلم‌های کودک و نوجوان قرار داد تا فقط فیلم‌های آن‌ها را نمایش دهند. ضمن این‌که باید توجه داشته باشیم فیلم‌های بچه‌ها جذابیت لازم را برای بچه‌ها داشته باشد، وگرنه به طور طبیعی فیلم‌ها در اکران شکست می‌خورند. زمانی که فیلم **تنها صداست که می‌ماند** را می‌ساختیم، خیلی‌ها پیشنهاد می‌دادند که از کاراکترهای انیمیشن‌های ایرانی استفاده کنیم، ولی من مخالفت کردم. چون نظرم این بود که اگر این کاراکترهای کارتونی به اندازه کافی نزد بچه‌ها محبوب و دوست‌داشتنی نباشند، نمی‌توانند بچه‌ها را جذب کنند و فیلم موفق اکران مورد استقبال بچه‌ها قرار نمی‌گیرد. هر چند در کنار شخصیت‌های کارتونی‌های خارجی از شخصیت‌های انیمیشن‌های ایرانی هم استفاده کردیم و تلاشمان این بود که به تلفیقی از هر دو برسیم. بنابراین خیلی مهم است که موقع ساخت فیلم‌ها به علاقه و سلیقه بچه‌ها توجه شود.

من اعتقاد دارم جشنواره باید برای بچه‌ها باشد و به گونه‌ای برای آن برنامه‌ریزی شود که بتواند کلیشه‌های رایج درباره فیلم‌های بچه‌ها را بشکند و اجازه ریسک بیشتری به فیلم‌سازان در این عرصه بدهد که دست به تجربه‌های جدیدتری بزنند. و کارهای متفاوت‌تری نسبت به آثار قبلی بسازند. چون فیلم‌سازی برای بچه‌ها با فیلم‌سازی برای بزرگ‌ترها تفاوت دارد و اساساً فیلم‌های بچه‌ها منطق و قواعد خاص خودش را دارند که بیشتر بر دنیای کودکان آن‌ها منطبق است. پس باید جشنواره مجالی ایجاد کند که ما به سمت فیلم‌هایی برویم که به دنیای بچه‌ها نزدیک‌تر است و بیشتر مورد توجهشان قرار می‌گیرد.

کارگردان و فیلمنامه‌نویس: سعید چاری

تهیه‌کننده: هادی مشکات

فیلم‌بردار: امید رخ افروز

بازیگران: رضا رویگری، میرطاهر مظلومی، تورج نصر

خلاصه داستان: فیلم درباره گوینده پیشکسوتی به نام تورج نصر است که به جای شخصیت‌های کارتونی زیادی صحبت کرده، ولی اکنون به کما رفته است. بنابراین کاراکترهای کارتونی نگران می‌شوند که اگر آقای نصر از دنیا برود، صدایشان هم برای همیشه قطع می‌شود و آن‌ها هم از بین می‌روند. پس وارد دنیای رئال و واقعی می‌شوند و تلاش می‌کنند تا به هر قیمتی جلوی مرگ آقای نصر را بگیرند.

طرح

اولیه فیلم مربوط به پنج سال پیش می‌شود که چون تلفیقی از رئال و انیمیشن است، به نظر می‌رسید امکان ساختنش مهیا نباشد و به همین دلیل به تعویق افتاد. چون تعدادی از شخصیت‌های انیمیشن‌های مختلف مثل پسر شجاع، ای کی یو سان، پینوکیو، گوریل انگوری، گربه نره و روباه مکار، جیمبو و... وارد دنیای واقعی می‌شوند. به همین دلیل مراحل ساخت پیچیده‌ای را نیاز داشت. تا این‌که پارسال با آقای مشکات صحبت کردیم و از آن‌جا که ایشان از تهیه‌کننده‌هایی هستند که ریسک‌پذیری‌شان بالاست، به این نتیجه رسیدیم که با همین امکانات و ظرفیت‌های موجود در سینمای ایران طرح را به نتیجه برسانیم. البته ما در ایران افراد زیادی را داریم که در زمینه انیمیشن خوب و خلاق هستند، ولی مشکل اصلی‌مان در زمینه امکانات سخت‌افزاری کامپیوتری است. اما از آن‌جا که ما اصلاً از انیمیشن سه بعدی استفاده نکردیم و گرافیک اصلی کار انیمیشن دوبعدی است، با مشکلات کمتری روبه‌رو شدیم و توانستیم کار را به نتیجه برسانیم و به نظر می‌رسد کار خوبی شده است. البته باید منتقدان و مخاطبان ببینند و نظر بدهند.

با وجود این‌که تمرکز اصلی فیلم بر شخصیت تورج نصر به عنوان یک دوبلور است و بیشتر روی هنرمندان صدا و دوبله تأکید دارد، اما قصه فیلم بیشتر نمادین است و ما سعی کردیم بگوییم که هنرمندانی واقعی حتی اگر در میان ما نباشند و از این دنیا هم بروند، ولی به دلیل آثاری که از آن‌ها باقی مانده، یاد و خاطره‌شان زنده خواهد ماند و هنرمند واقعی هیچ گاه نمی‌میرد.

نذر سینمای ایران ادا شد

کلیپ بانوی بی‌نشان با اشاره به نام‌گذاری جشنواره امسال به نام حضرت صدیقه طاهره (س) در مراسم افتتاحیه پخش و اجرا شد؛ یک کلیپ ترکیبی تصویری - اجرایی از حضور بانوان سینمای ایران که در آن تصویرهایی از حضور آنان در گلزار شهدای بهشت زهرا پخش شد و بخشی از برنامه نیز در سالن افتتاحیه به صورت نمایش اجرا شد.

علی رویین‌تن کارگردان این کلیپ درباره ساخت آن می‌گوید: «مدتها بود دوست داشتم این کلیپ را بسازم. سینما برای من مقدس است و مهم‌تر از آن فرهنگ و خرد و اندیشه‌ای است که یک هنرمند می‌تواند آن را به مردم ارائه دهد. برای همین سخت است تحمل تهمت‌هایی که به بانوان شریف سینما زده می‌شود و این قشر فرهیخته مورد حمله‌های زیادی قرار بگیرند. شائبه‌های ناصوابی که در جامعه توسط یک فرد پخش شده است، بسیار من را اذیت کرد. برای همین همیشه فکر می‌کردم درباره این موضوع باید کاری را انجام دهم که تا همیشه در ذهن تاریخ باقی بماند. پیش خودم فکر کردم نمونه‌ای که می‌تواند با توسل به تقدس آن این موضوع را طرح کرد، عصمت و طهارت حضرت فاطمه زهرا (س) است که در تمام زندگی من جاری و ساری است.»

رویین‌تن درباره حضور بانوان سینمای ایران در این کلیپ می‌گوید: «در این چند ساله اخیر مثل هیچ سالی هجمت‌ها و بی‌تقوایی‌ها رواج پیدا نکرده بود. همین باعث شده است که برخی فکر کنند این بازیگران در یک کلیپ که توسط یک نهاد دولتی ساخته شده، حاضر شده‌اند، اما واقعیت آن است که این بزرگواران با نیت و خلوص واقعی و بدون هیچ گونه چشم‌داشتی به دست‌مزد در این کلیپ حاضر شدند. نه من و نه هیچ یک از اعضای گروه برای انجام این کار دست‌مزد نگرفتند که جا دارد از آقایان علیرضا زرین‌دست، ابراهیم حقیقی، مسعود بهنام، معصومه فرشته‌نژاد و مهتری شیرازی برای همکاری در این پروژه تشکر کنم.»

فیلم‌برداری این کلیپ سه روز به طول انجامید که البته در میانه آن چند باری به دلیل عدم هماهنگی وقفه افتاد. قرار بود در این کلیپ یک ماشین از سمت جشنواره به حرم امام رضا برود که بنا به دلایلی این اتفاق نیفتاد و تصمیم گرفتیم این کلیپ را در گلزار شهدای بهشت زهرا به اتمام برسانیم.» رویین‌تن با اشاره به این که صداقت در پیش‌بردن یک کار که همگی با دل‌هایشان در آن حاضر شدند یک شرط است، گفت: «وقتی در کار مشکلاتی به وجود آمد و مجبور شدیم چندبار تعطیل کنیم، به جایی رسیدیم که دلم را به دریا زدم و اگر حمایت‌های آقای میرعلایی نبود، شاید این اتفاق به این شکل تمام نمی‌شد.»

زهرا سعیدی یکی از بازیگران حاضر در این کلیپ درباره پیوستن به این گروه گفت: «یک هفته قبل از دفتر آقای علی‌اکبری با من تماس گرفتند و قرار شد برای افتتاحیه جشنواره کلیپی بسازند. وقتی طرح را خواندم، برای حضور در این کار اعلام آمادگی کردم.»

سعیدی درباره محتوای این کلیپ می‌گوید: «ارادت من به حضرت زهرا (س) همیشگی است. بانوان سینمای ایران یک سری اظهارنظرهای ناصواب پیرامونشان صورت گرفت که به نظرم می‌بایست ادای دین خود را به نمایندگی از بانوان سینمای ایران به حضرت زهرا (س) ابراز کنیم.»

آزاده شمس یکی دیگر از بازیگران این کلیپ درباره نحوه پیوستن خود می‌گوید: «همواره دوست داشتم یک کاری انجام دهم تا ارادت خودم را به حضرت زهرا (س) نشان دهم. وقتی از طرف دفتر آقای علی‌اکبری با من تماس گرفتند و فیلمنامه را خواندم، بسیار ذوق‌زده شده بودم.»

شمس با اشاره به ارتباط معنوی با محتوای کلیپ گفت: «من یک نذری داشتم که از خدا خواستم به من نشانه‌ای بدهد تا بتوانم نذرم را ادا کنم. احساسم وصف‌ناپذیر است از عنایتی که حضرت زهرا (س) به من داشتند.»

شمس از ارتباط خوب مردم با کلیپ بانوی بی‌نشان می‌گوید: «ارتباط بیرونی را ندیدم، اما در همان اجرای زنده وقتی به مردم نزدیک می‌شدیم، اشک‌هایشان را که در چشم حلقه زده بود، مشاهده می‌کردیم که این ارتباط نزدیک بین هنرمندان و مردم قوت قلب بزرگ سینمای ایران است.»

اقتباس ادبی

آراز بارسقیان
عطیه سالارمنش

معرفی فیلم‌های بخش اقتباس ادبی برای کودکان و نوجوانان

در بخش اقتباس ادبی بیست‌وششمین جشنواره فیلم کودک و نوجوان ۱۰ فیلم به نمایش درمی‌آید که از مهم‌ترین آن‌ها **الیور توئیست** ساخته رومن پولانسکی، **دماغ دراز کوچولو** ساخته ایلیا ماکسیموف و **اندرسن جوان** ساخته رومله هامریش و چند فیلم کوتاه هستند. در ادامه مرور کوتاهی بر این فیلم‌ها داریم.

الیور توئیست

Oliver Twist

دیکنز شده بود که شامل فیلم‌های داستانی، سه فیلم تلویزیونی، دو سریال کوتاه و یک تئاتر موزیکال است که بر اساس آن فیلم برنده جایزه اسکار نیز ساخته شد. این فیلم در سال ۲۰۰۵ برای اولین بار در جشنواره فیلم تورنتو به نمایش درآمد و پس از آن به صورت محدود در آمریکا پخش شد. **الیور توئیست** داستان پسر بچه یتیمی است که خیلی زود از یتیم‌خانه بیرون انداخته می‌شود و به خانه رقتباری پناه می‌برد. زندگی سخت آن‌جا نیز الیور را مجبور می‌کند به لندن بگریزد و در آن‌جا گرفتار داگر می‌شود و داگر او را به فاگین می‌سپارد که رئیس دسته جیب‌برها در لندن است. فاگین با او رفتار خوبی دارد، اما در واقع برای او نقشه‌هایی دارد...

الیور توئیست محصول ۲۰۰۵ و ساخت بریتانیا است. کارگردان فیلم رومن پولانسکی و فیلمنامه فیلم نوشته رونالد هارود و بر اساس رمانی به همین نام اثر چارلز دیکنز (۱۸۳۸) است. بارنی کلارک، بن کینزلی و جرمی سوئیفت در این فیلم نقش‌آفرینی می‌کنند. کلارک بازیگر نوجوان این فیلم که نقش الیور را بازی کرده است، در سال ۲۰۰۶ نامزد جایزه هنرمندان جوان برای بازی در این فیلم شد. بن کینزلی بازیگر انگلیسی این فیلم نیز که در نقش فاگین در این فیلم دیده می‌شود، در سال ۱۹۸۲ برنده جایزه اسکار بهترین بازیگر برای فیلم **ماهاتما گاندی** شد. پیش از این فیلم نیز اقتباس‌های فراوانی از این رمان چارلز

اندرسن جوان

Young Anderson

بهترین فیلم تلویزیونی و سریال کوتاه در سال ۲۰۰۵، جایزه بهترین کارگردانی، بهترین طراحی لباس و بهترین فیلم از جشنواره فیلم شانگهای در سال ۲۰۰۵ و جایزه بهترین گریم از آکادمی فیلم دانمارک در سال ۲۰۰۶ شده است. هامریش ۵۸ ساله فعالیت خود را به عنوان فیلمنامه‌نویس در سال ۱۹۸۱ شروع کرد و از سال ۱۹۸۳ به کارگردانی روی آورد. جدای از **اندرسن جوان**، دیگر فیلم معروف او **استعدادیاب**، فیلمی جنایی است که هم در گیشه موفق بود و هم در میان منتقدان.

اندرسن جوان سریال دو قسمتی دانمارکی به کارگردانی رومله هامریش است که اکران سینمایی نیز داشته است. فیلم محصول ۲۰۰۵ و داستان آن درباره دوران تأثیرگذار تحصیل هانس کریستین اندرسن (نویسنده معروف داستان‌های خیالی کودکان) در مدرسه شبانه‌روزی و ورود او به کونپهاگ است؛ جایی که او تلاش می‌کند به موفقیت برسد. بازیگران این فیلم سیمون دال تائلو در نقش نوجوانی کریستین اندرسن و پتر استین در نقش پیری کریستین اندرسن هستند. این فیلم تحسین‌شده برنده جوایز مختلفی از جمله جایزه امی (اسکار تلویزیونی) برای

دماغ دراز کوچولو

Little Longnose

می‌کند. یاکوب و دختر پادشاه با هم آشنا می‌شوند و تصمیم می‌گیرند حساب جادوگر را کف دستش بگذارند. فیلم سال ۲۰۰۴ در جشنواره فیلم کودکان بین‌المللی کریستانسند برنده جایزه تماشاگران شد. این فیلم در جشنواره فیلم کودکان اولو و جشنواره فیلم کودکان شیکاگو به نمایش درآمد و تحسین شده است. این فیلم ۷۹ دقیقه‌ای با بودجه دو و نیم میلیون دلاری ساخته شده است.

دماغ دراز کوچولو فیلم انیمیشن کودکان به کارگردانی ایلیا ماکسیموف است که به سبک انیمیشن سنتی روسیه ساخته شده است. فیلم اقتباسی است از قصه معروف پریان به نام **کوتوله دماغ دراز** نوشته ویلهلم هاف. فیلم ماجرای یاکوب، پسر یک کفاش است که خواسته جادوگری بدطینت را رد می‌کند و جادوگر هم هفت سال از عمر او را می‌رباید و از آن خود می‌کند و او را تبدیل به کوتوله‌ای بدقیافه می‌کند. همین جادوگر دختر پادشاه را هم تبدیل به یک غاز

فیلم‌های کوتاه بخش اقتباس ادبی

همان طوری که از نام فیلم معلوم است، روایت مادری است که تلاش پرفراز و فرود او را برای نجات فرزندش از مرگ می‌بینیم. انیمیشن کوتاه دیگری که در این بخش شرکت کرده، **نامش ملکه برفی** است، محصول سال ۲۰۰۶ دانمارک. ۲۶ دقیقه طول می‌کشد و کارگردانش یاکوب یورگن سن و گریستوف کن چه‌ویچ هستند. نکته جالبش این است که فیلمنامه کار را خود مارگرت دوم ملکه دانمارک نوشته؛ داستانی خیالی که به کمک تکنیک‌های مختلف برای ما پخش می‌شوند.

هانس لنگ محصول سال ۱۹۹۹ که آن هم اثری است از خود بادی‌کا که با همان تکنیک استاپ موشن ساخته شده و براساس یکی از داستان‌های معروف نویسنده محبوب هانس کریستین اندرسن است. داستانی درباره یک پسر باهوش، فقیر و روستایی که سادگی و هوشش باعث ورود او به خاندان سلطنتی و دوستی‌اش با شاهزاده‌خانم می‌شود. کار بعدی **نامش داستان یک مادر** است؛ انیمیشنی که ۱۳ دقیقه طول می‌کشد، محصول آمریکا و اثر جیمز دیوید هارت است.

اما فیلم‌های کوتاه بخش اقتباس از این قرار هستند: انیمیشن استاپ موشن **فندق** که محصول کشور دانمارک در سال ۱۹۹۷ است. کارگردان کار میهاییل بادی‌کا است، او خودش فیلمنامه را هم نوشته و فیلم داستان سربرازی است که با کوله‌پشتی و شمشیری که به کمر دارد، قدم‌رو برای خودش رژه می‌رود. این سربراز از جنگ برگشته است و دارد به خانه می‌رود و در طول داستان اتفاقات زیادی برایش می‌افتد. در کنار این فیلم، یک کار ۲۱ دقیقه‌ای هم از کشور دانمارک مهمان جشنواره است به نام

حسین ارومیه‌چی‌ها

مشکل اکران به این شکل نباشد. به نظر من باید با شورای صنفی به یک نتیجه منطقی برسیم و فیلم‌ها را به شکلی درست و قابل قبول و در سرگروه‌های سینمایی با زمان مناسب نمایش دهیم. البته که حمایت‌ها در این زمینه نقش مهمی دارند و نباید صرف این کار سفارشی تولید می‌کنند، به حمایت از این گونه آثار بپردازند.

نیکخواه‌آزاد در ادامه صحبت‌های خود حل این مشکل را در

باید با جشنواره‌های دیگر تفاوت داشته باشد و این موضوع به ویژه در کشورهای متمدن بارزتر است. و چون در کشوری زندگی می‌کنیم که دارای فرهنگ و تمدنی غنی است، باید به این مسئله توجه شود. مهم این است که کاری کنیم این جشنواره جای خودش را باز کند و این فقط با برنامه‌ریزی‌های درست امکان‌پذیر است.

هم‌چنین علی زارعان مدیر گروه کودک و نوجوان شبکه

مشکل اکران فیلم کودک فقط با ساخت فیلم حل می‌شود

اولین نشست تخصصی بیست‌وششمین جشنواره فیلم کودک و نوجوان سه‌شنبه شب با حضور کامران ملکی (مجری کارشناسی)، وحید نیکخواه‌آزاد، داریوش بابائیان، سعید هاشمی و علی رویین‌تن برگزار شد.

منشأ آن دانست. مشکل اکران فقط با فیلم حل می‌شود و نه این‌که فقط به خاطر کارنامه مسئولان در دوره فعالیتشان به تولید فیلم بپردازیم. به طور مثال ما بعد از سال ۷۲ فیلمی که واقعاً برای کودکان باشد کم داشته‌ایم. مسئله این است که ما فقط به این جشنواره توجه می‌کنیم و در این چند روز است که به فکر این سینما هستیم. در حالی که باید به گونه‌ای باشد که در این چند روز رونق این سینما بیشتر شود، نه این‌که همه چیز یک‌باره در این مدت احیا شود.

هاشمی نیز اشاره کرد: رسالت ما آینده‌بچه‌های این سرزمین است. کودکان ما در صورت نبود محصول مناسب به سراغ محصولات ماهواره‌ای و نامناسب می‌روند و این طبیعی است. به علاوه من باید این مؤذره را هم بدهم که با تلاش‌های من و دوستان در آموزش و پرورش توانستیم در حدود ۳۰۰ کانون نمایش فیلم در کنار این نهاد ایجاد کنیم و این خود یک اقدام بزرگ و تأثیرگذار است.

هم‌چنین دبیر بیست‌وششمین جشنواره فیلم کودک و نوجوان که از میانه این نشست در بحث شرکت کرد، در پایان درباره بحث‌هایی که مطرح شد، با بیان این‌که بنیاد فارابی آماده هر گونه حمایت از سینماگران کودک است، گفت: «البته این مسئله فقط در سینمای کودک نیست و ما با معضل جذابیت فیلم‌ها به طور کلی روبه‌رو هستیم. سینما نکته مهمی است که باید به آن توجه کنیم و هر فیلمی را نباید دارای ویژگی‌های سینمایی دانست. آموزش و پرورش می‌تواند به این مسئله کمک کند، ولی نمی‌تواند متولی امر باشد، چون در این زمینه تخصصی ندارد. ما باید با یک هم‌فکری مشترک به نتایج مطلوب برسیم. ما آمادگی داریم که در این حوزه شورایی تشکیل شود و کسانی که تخصص دارند، با شرکت در این جلسات به رشد سینمای کودک کمک کنند.

گفتنی است در این نشست که تا پاسی از شب به طول انجامید، هنرمندانی چون علی عبدالعلی‌زاده، آرش سجادی حسینی و حسن نجاریان حضور داشتند.

دو سیما که در این نشست حضور داشت، با شرکت در این بحث عنوان کرد در واقع ما از فرصت جهانی بودن سینما در این سال‌ها دور شده‌ایم و باید به دنبال فعالیت‌هایی باشیم که علاوه بر جذب مخاطب کودک آثار قابل توجهی باشند. زارعان در ادامه اضافه کرد: ما باید به دنبال فیلم‌هایی باشیم که هم بازار خوبی داشته باشند و هم این‌که مخاطب اصلی خود را داشته باشند. مثال عینی این مطلب **کلاه قرمزی** است که با حمایت‌های اولیه تلویزیون جای خود را میان مخاطبان باز کرد و در نسخه سینمایی نیز به این موفقیت رسید. باید اشاره کنم ما در این حوزه ۱۷ نهاد مختلف داریم، ولی مسئله این است که هیچ کدام از آن‌ها تا به حال با هم گفت‌وگو نکرده‌اند، حتی سینماگران هم در این زمینه اقدامی نکردند و همین نشان‌دهنده مشکلی است که ما مدت‌هاست در این زمینه داریم.

بابائیان نیز بار دیگر با اشاره به مشکل اکران در این زمینه گفت: باید به سینماهای نمایش‌دهنده این حوزه نیز توجه شود. ما جوانانی داریم که باید با آموزش صحیح وارد این حرفه شوند و بتوانند به این سینما کمک کنند. به شرطی که

نشریه روزانه- در ابتدای این نشست وحید نیکخواه‌آزاد با اشاره به وضعیت نامطلوب اکران در سینمای کودک گفت به نظر من در این زمینه مسئولان مقصر هستند، چراکه سال‌ها قبل ما با چنین مشکلاتی روبه‌رو نبودیم و طی این سال‌ها این مسئولان بودند که عوض شدند و نه سینماگران. باید شرایطی فراهم شود که بشود راحت‌تر حرف زد و با ایجاد یک حاشیه امن برای هنرمندان فضایی مناسب را به وجود بیاورند.

داریوش بابائیان نیز در ادامه با اشاره به مدیریت‌های کوتاه‌مدت و تصمیمات لحظه‌ای از متولیان اکران در شورای صنفی و تهیه‌کنندگان انتقاد کرد و افزود مشکل این است که آن‌ها در این زمینه به همه فیلم‌ها به یک چشم نگاه می‌کنند. چراکه ما در زمانی فیلم‌های موفق **چون گلنار، کاکلی، دزد عروسک‌ها و اتل متل** داشتیم که به خوبی اکران می‌شدند و مورد استقبال قرار می‌گرفتند.

او مهم‌ترین دلیل این مسئله را در اکران بدون برنامه این آثار دانست و گفت نباید **کلاه قرمزی** را با فیلم‌های دیگر مقایسه کرد، چراکه یک استثناست و در این سال‌ها با این‌که کارهایی صورت گرفته ولی هم‌چنان راه بسیاری داریم که با کمک نهادهای دیگر مثل آموزش و پرورش می‌توانیم به اهداف خوبی برسیم. سعید هاشمی تهیه‌کننده و متولی سینما مدرسه نیز درباره وضعیت فعلی سینمای کودک با اشاره به نوع فیلم‌هایی که قرار است در این حوزه اکران شود، بیان کرد: هم‌چنان مشکل در زمینه دولتی بودن فیلم‌هاست و این‌که تهیه‌کننده‌ها رغبت نمی‌کنند در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند و نگران سرمایه خود نباشند. بابائیان اضافه کرد: برای مثال در میان ۴۰ فیلمی که من در این حوزه ساختم، باید بگویم که به زحمت پنج فیلم شرایط این را دارند که اکران شوند و مورد استقبال قرار بگیرند. ما باید به قصه‌هایی که می‌خواهیم برای مخاطب کودک تعریف کنیم، توجه کنیم و این‌که به وضعیت امروز آن‌ها نگاه کنیم و همچون آن‌ها به‌روز باشیم. یکی از مشکلات جدی به نظر من این است که ما فیلم‌هایی برای مخاطب کودک و نوجوان در مقاطع مختلف نداریم. برای مثال فیلمی که برای مخاطبان مقطع راهنمایی و دبیرستان باشد، نداریم و به جای آن در اقدامی عجیب مخاطب برخی از این فیلم‌ها را همه این مقاطع اعلام کردیم که به نظر من چنین چیزی غیرممکن است.

علی رویین‌تن در ادامه این نشست از جشنواره فیلم کودک و نوجوان به عنوان جشنواره‌ای که آینده سینمای کشور را می‌سازد، نام برد و تأکید کرد به هر حال چنین جشنواره‌ای

The first workshop of the Festival TEACHING YOUNG TALENTS

At the first workshop of the 26th International Festival of Films for Children and Young Adults, Iranian cineastes and critics (Kamran Maleki, Vahid Nikkhah Azad, Dariush Babaian, Saeed Hashemi and Ali Ruintan) discussed possible ways and strategies for screening children movies so more audience will be attracted to them. Vahid Nikkhah Azad, director of Children movies said: "The problem of screening children movies will be solved by making good movies. We rarely made any children movie in the last 20 years. We have to think about children cinema all the time, not only in the days of this festival." Babaian pointed out that filmmakers must pay much attention to the story they are going to tell for children and stories have to deal with contemporary needs of children. He also stressed on the importance of teaching young talents of cinema for a brighter future of children cinema. ✕

Cristisno Bortone A WONDERFUL JOURNEY

Cristisno Bortone was born in Rome 1968. He was graduated from University of California in Los Angeles (UCLA). He is famous for his movie "Red Like the Sky" which won Best Children's Film in Hamburg Film Festival award and the best screenplay award at Hamedan International Festival of Films for Children and Young Adults. He is a jury member of 26th International Festival of Films for Children and Young Adults. Bortone loves children cinema and

working with them. He believes working with children is more interesting than working with adults and it is like a wonderful journey.

He continued "I am 44 years old but sometimes I see myself as a child." Director of Red Like the Sky believes the most important aspect of making movies for children is writing the script. "In writing for children simplicity is the first thing you have to think about. In children screenplays you have to develop universal emotions. It is interesting that many children movies have similar themes; growing up, friendship, fighting fears like loss of parent and eventually going on the journey to salvation."

Bortone said the interesting thing about Isfahan International Festival of Films for Children and Young Adults is that it focuses on Asian movies and it gives Western directors a chance to become familiar with Asian children movies. ✕

Ali Reza Sajadpoor THIS GENRE SHOULD BE TAKEN MORE SPECIFICALLY

The Vice President of Cinematic Organization of Iran, Ali Reza Sajadpoor, said, "Regarding its cultural objectives, International festival of films for Children and young adults is the second most international film festival in Iran after Fajr International Film Festival. This cultural event has sort of global impact and in fact it is considered as the second most important film festival for Children and Young Adults in the world. I believe that having this festival in Isfahan is a pleasing event because the festival is known by the name of Isfahan in the world."

"This year we made an exact schedule for International festival of films for Children and Young Adults and planed for a close contribution with cinematic organization." Sajadpoor added, "The obvious fact of this claim is that we screened children films in the most important time for film screening in Iran, namely, New Year holiday. Regarding its limited time, assigning one screen hall to children genre confirms Isfahan's concern about this event. Diplomatic relations for using different capacities for having cultural events is very important and undoubtedly it requires meetings and negotiations with cultural authorities. So we believe that different organizations should contribute to each other to help us reach our main goal. We also should know that children cinema in governmental sector is developing more importantly in folklore tales. It is also worthy to mention that children cinema should be taken more specifically so in result cineastes can work on this genre more specifically". ✕

INTERNATIONAL YOUTH JURY STATEMENT ABOUT ANTI-ISLAM MOVIE

In the name of God

We, children of Iran learned to respect adults.

We also learned to respect religious figures.

We are taught to respect all the prophets.

Our little hearts are hurt by this disrespectfulness towards prophet of kindness. Our hearts hurt and we wept. Is there anyone out there who likes children weeping?

We and all the children of the world like that directors of the world show beauty of religions and prophets in their movies.

We and all the children of the world invite all the adults around the world to a peaceful, happy life and obeying heavenly religions.

We are seeking for that day.

صوفیا نصرالهی

فیلم ساختن برای کودکان یک سفر شگفت‌انگیز است

کریستیانو بورتونه امسال یکی از داوران بخش بین‌الملل است. او چندین مستند و فیلم بلند درباره کودکان ساخته و فعالیت‌هایی هم در تلویزیون داشته است. مشهورترین فیلم او سرخ همچون آسمان در جشنواره‌های بین‌المللی زیادی از جمله جشنواره فیلم کودک در همدان موفق به کسب جایزه شد. با او درباره سینمای کودک و ویژگی‌های آن گفت‌وگو کردیم.

و نوجوانان و هم پدر و مادرها قرار می‌گیرد. شما کنفرانسی درباره فیلمنامه‌نویسی برای سینمای کودک برگزار کرده بودید. موضوعات اصلی این کنفرانس چه بود؟ چه نکات اصلی وجود دارد که باید در نوشتن فیلمنامه برای کودکان رعایت شود؟ این روزها تحلیل‌های زیادی درباره نوشتن و فرم و ساختار انجام می‌شود. نوشتن شاید مهم‌ترین بخش قضیه باشد. داستان‌گویی برای کودکان خودش یک بحث مجزاست که اولین و مهم‌ترین شرط آن ساده بودن است. که باید ترس‌ها، شادی‌ها، احساسات و ویژگی‌های جهانی مشترک انسان‌ها در آن وجود داشته باشد. جالب است که خیلی از فیلم‌های کودکان مضامین مشترک با یکدیگر دارند؛ بزرگ شدن و رشد کردن، دوستی، مقابله با ترس‌هایی مانند از دست دادن پدر و مادر و سفر به دنیای ناشناخته‌ای که در نهایت برایشان درک و رستگاری به دنبال دارد. این‌ها عناصری هستند که در داستان‌گویی برای کودکان به کار می‌آیند، اما شما می‌توانید آن‌ها را در سطوح مختلف در فیلم‌های مربوط به بزرگسالان هم پیدا کنید. مثلاً کارتون شیر شاه را در نظر بگیرید. پدرش را از دست می‌دهد و بعد دست به ماجراجویی و سفر می‌زند تا تبدیل به یک شیر واقعی و قوی شود. اما این‌که بگوییم نکاتی هستند که فقط مربوط به فیلمنامه‌نویسی برای کودکان می‌شود، به نظر صحیح نیست.

فیلمنامه درست چه برای کودک و چه برای بزرگسال از یک سری قواعد و اصول مشترک پیروی می‌کند. تنها تفاوتش در ساده‌تر بودن داستان و روشن‌تر بودن است. مثلاً اگر شخصیت بد فیلمنامه بزرگسالان پیچیدگی دارد، در فیلمنامه کودک باید به طور واضح بدجنس و شریر باشد. البته این روزها کودکان پیچیده‌تر هم شده‌اند که یکی از دلایلش به نظر وجود بازی‌های کامپیوتری است که داستان خطی ندارد. بلکه کاملاً لایه‌لایه است. می‌دانید شما یک مرحله را تمام می‌کنید و به مرحله بعد می‌روید؛ با شخصیت‌های تازه و داستان‌های تازه. پس می‌شود فیلمنامه‌های خلاقانه‌تری هم برایشان نوشت.

جشنواره فیلم کودک اصفهان را چطور دیدید؟ و فکر می‌کنید تأثیری روی سینمای کودک داشته باشد؟ نکته جالب این جشنواره این است که بیشتر روی فیلم‌های آسیایی تمرکز کرده است. در نتیجه ما این فرصت را پیدا می‌کنیم که فیلم‌هایی را که معمولاً در دسترسمان نیستند، ببینیم و با بخش تازه‌ای از دنیا آشنا شویم.

می‌کنند که آن‌ها شبیه عروسک‌های کوچکی هستند که چیزی را درک نمی‌کنند، اما بچه‌ها هم توانایی‌های خودشان را دارند، آن قدر که گاهی متعجبان می‌کنند. فکر می‌کنم دلیل دیگری که ما بچه‌ها را دوست داریم، این است که همه ما زمانی کودک بودیم و هنوز هم در بخشی از وجودمان حسی از آن کودکی وجود دارد که گاهی به غلیان درمی‌آید. من ۴۴ سال دارم، ولی گاهی اوقات مثل یک کودک به خودم نگاه می‌کنم.

شما در اروپا به دنیا آمده‌اید و زندگی می‌کنید و در آمریکا تحصیل کرده‌اید. ساختن فیلم کودک در این دو قاره با هم متفاوت است؟ به هر حال فرهنگ آسیایی با فرهنگ غربی تفاوت زیادی دارد. می‌خواهم بدانم چقدر وجه اشتراک بین فیلم‌های کودک در خود غرب وجود دارد؟

به نظر من نباید خیلی مرزبندی قائل شویم. در خود قاره اروپا هم فیلم‌های کودک بخش‌های مختلف قاره با یکدیگر متفاوت‌اند. مثلاً در ایتالیا و جنوب اروپا فیلم‌های کودک خیلی برای عموم مردم جذابیت ندارند، چون اکثریت سینماروها را نوجوانان و بیشتر بزرگسالان تشکیل می‌دهد. در نتیجه تولیدات هم خیلی کم و محدود هستند. اما در بخش اسکاندیناوی و شمال اروپا تولیدات فیلم کودک خیلی عظیم است، چون آن‌ها معتقدند سینما و فیلم تأثیر فوق‌العاده زیادی دارد و از فیلم کودک به عنوان وسیله‌ای برای تربیت و نگه‌داری فرهنگ و تمدن و ارزش‌هایشان استفاده می‌کنند. آن‌ها با فیلم، بچه‌هایشان را تبدیل می‌کنند. در نتیجه حتی بین فیلم‌های هر کشوری تفاوت‌های زیادی وجود دارد، چه برسد به دو قاره. اما در عین حال فکر می‌کنم همه ما داریم با هم ارتباط برقرار می‌کنیم و به هم نزدیک‌تر می‌شویم، پس اشتراکاتمان در همه چیز از جمله سینما، به خصوص در زمینه داستان‌گویی بیشتر می‌شود.

این روزها اهمیت سریال‌ها خیلی بیشتر از قبل شده است. شما هم مدتی در تلویزیون کار کرده‌اید. نظرتان درباره سریال‌سازی برای کودکان چیست؟

به نظر من سریال‌ها هم دقیقاً می‌توانند تأثیر سینما را روی کودکان داشته باشند. حتی شاید بتوانند قدرتمندتر هم عمل کنند، اما این‌جا باز هم بحث تولید پیش می‌آید که در اروپا سریال‌های زیادی برای کودکان ساخته نمی‌شود. بیشتر سریال‌های کودک و نوجوان از آمریکا خریداری می‌شود. شما در ایران سریال برای کودکان و نوجوانان دارید؟

بله و اتفاقاً خیلی هم مورد استقبال هم کودکان

به نظر شما تعریف دقیقی که می‌توان از سینمای کودک ارائه داد چیست؟

خب به چند دلیل سؤال خیلی مشکلی است. اول این که اعضای هیئت داوران افراد بزرگسال هستند، در نتیجه با دید یک بزرگسال فیلم‌ها را داوری می‌کنند. در نتیجه ما با مسئله بزرگی مواجه می‌شویم که این فیلم‌ها درباره کودکان هستند یا فیلم‌هایی برای کودکان هستند. در این مورد دوم کودکان باید فیلم را ببینند و دوست داشته باشند. گاهی اوقات تمایز این دو گونه فیلم از هم کار ساده‌ای است و گاهی سخت‌تر می‌شود، برای این که فیلم‌های زیبایی زیادی وجود دارند که درباره کودکان هستند و کودکان هم در آن بازی می‌کنند، ولی متعلق به آن گروه اولی هستند که گفتیم. بچه‌ها فیلم‌های ساده را دوست دارند. البته گاهی هم اعضای بزرگسال هیئت داوران و داوران نوجوان سر برخی فیلم‌ها با هم اتفاق نظر دارند.

شما تعداد زیادی مستند ساخته‌اید. آیا آن‌ها هم درباره کودکان بودند؟

برخی از آن‌ها بله. من تهیه‌کننده چند مستند درباره کودکان هم بوده‌ام. مثلاً یکی از آن‌ها درباره کودکان نایبناست. من عاشق ژانر مستند هستم. به نظر من فوق‌العاده است.

چه وقت و چطور شد که چنین احساسی نسبت به سینمای کودک پیدا کردید و تصمیم گرفتید فیلم کودک بسازید؟

من شخصاً فیلم‌های زیادی ساخته‌ام که همه آن‌ها هم فیلم کودک نبوده‌اند. نمی‌توانم بگویم که فقط متخصص ساختن فیلم کودک هستم، اما از طرف دیگر من عاشق ساختن فیلم کودک و کار کردن با بچه‌ها هستم. در فیلم سرخ همچون آسمان که ساختم و در همین جشنواره هم جایزه گرفت، ۴۰ کودک بازی می‌کردند و خیلی‌ها به من گفتند که تو دیوانه‌ای! کار کردن با ۴۰ بچه مثل یک کابوس است. اما من می‌گفتم که از این کار لذت می‌برم. من با بزرگسالان بیشتر مشکل دارم. کار کردن با بچه‌ها واقعاً آسان‌تر از بزرگسالان است. به نظر من فیلم ساختن برای کودکان یک سفر شگفت‌انگیز است. شاید یک دلیل دیگرش هم این باشد که من ۴۴ ساله‌ام و فرزندی ندارم و گاهی فوران غریزه پدرانه‌ام باعث می‌شود به کار با کودکان علاقه‌مند شوم.

می‌شود گفت که بچه‌ها برای شما منبع الهام هستند؟

بله، از نظر من کودکان شگفت‌انگیزند. برخی فکر

PARVANEHA

3
26th

INTERNATIONAL FESTIVAL OF FILMS
FOR CHILDREN & YOUNG ADULTS

پیامبر رحمت و کودکان

«مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتَرَى تُحْفَةً فَحَمَلَهَا إِلَى
عِيَالِهِ كَانَ كَالْحَامِلِ صَدَقَهُ إِلَى قَوْمٍ مَحْوِيحٍ وَ
لِيُبْدَأَ بِالْإِنْبَاءِ قَبْلَ الذُّكُورِ. فَإِنَّ مَنْ فَرَّحَ ابْنَتَهُ
فَكَأَنَّمَا أُعْتِقَ رَقَبَتَهُ مِنْ وُلْدِ إِسْمَاعِيلَ وَ مَنْ أَقَرَّ
بِعَيْنِ ابْنٍ فَكَأَنَّمَا بَكَى مِنْ حَشْيِهِ اللَّهُ وَ مَنْ بَكَى
مِنْ حَشْيِهِ اللَّهُ أَدْخَلَهُ اللَّهُ جَنَّاتِ النَّعِيمِ.

هر کس وارد بازار شود و هدیه‌ای بخرد و آن را برای خانواده‌اش ببرد، مانند کسی است که صدقه‌ای را برای گروهی نیازمند می‌برد؛ و باید پیش از پسران از دختران آغاز کند. بی‌گمان هر کس دختری را شاد کند، گویا برده‌ای از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است، و هر کس چشم پسری را روشن کند، گویا از ترس خداوند گریسته است و هر کس از ترس خداوند بگریزد، خداوند او را وارد بهشت‌های پرنعمت کند.

Prophet of Mercy and Children

Anyone who enters a bazaar and buys a gift for his family is like a person who helps needy people. This person must firstly help girls and then boys. Certainly anyone who makes a girl happy is like a person who frees a slave and anyone who makes a boy happy is like someone who has cried in fear of Allah, and the person who cries in fear of Allah, will definitely enter Heaven.

نمایشگاه عکس‌های رضا برجی

نمایشگاه عکس‌های رضا برجی با عنوان زمزمه تصاویر در حاشیه جشنواره در مجموعه فرهنگی و هنری فرشچیان در حال برگزاری است و تا پایان این رویداد ادامه دارد. در خبر دیروز به اشتباه عنوان نمایشگاه کودکان جنگ زده عنوان شد که به این وسیله تصحیح می‌گردد.

قطار شادی در سطح شهر

قطار شادی در سطح شهر به راه افتاده است و در آن جشنواره فیلم کودک پیام شادی و دوستی خود را در پارک‌های شهر اصفهان به دست مردم خوب اصفهان می‌رساند.

آریا قریشی، رامتین شهبازی، مازیار فکری ارشاد، پیمان شوقی،
ثمین مهاجرانی، صوفیا نصراللهی
ترجمه: حسین عیدی‌زاده، عطیه سالارمنش
عکس: مجید حق‌بین
با تشکر از: مجید حجتی
ویراستار: شیدا محمدطاهر
حروف‌نگار: افسانه ده‌نمکی

مدیر مسئول: سیداحمد میرعلایی
سردبیر: نصرت‌الله تابش
دبیر تحریریه و اجرایی: میثم محمدی
گرافیک: علی سمیعی‌مقدم
خبر و گزارش: علی نعیمی

عسل آذرپور، زهرا خلجی، حسین ارومیه‌چی‌ها
تحریریه: آراز بارسقیان، نزهت بادی، احسان حسینی‌نسب،

چاپ: چاپخانه رضوی

پایگاه اطلاع‌رسانی رسمی جشنواره: www.icff.ir